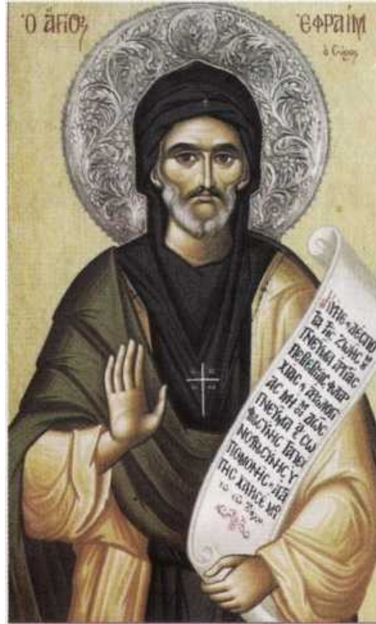

Efrem Sirul
Cele şapte plânsuri ale Sfântului
Editura BABEL Bacău – 2013

Cele şapte plânsuri ale Sfântului Efrem Sirul

Pe care le rostesc cei ce vor să-şi schimbe voia lor plecată către patimi şi către dezmierdări

Editura BABEL Bacău-2013

Cuvânt al Sfântului Efrem despre cei care în fiecare zi păcătuiesc şi în fiecare zi se pocăiesc

Până când, o, prietene, fiind stăpânit de vrăjmaşul, plăcerea lui o săvârşeşti? Până când, o iubite, slujeşti patimilor trupeşti, celor aducătoare de moarte? Primeşte sfatul meu, că te face pe tine viu şi, curăţindu-ţi sufletul tău împreună şi trupul, apropie-te de Mântuitorul, Cel care te vindecă pe tine, care primeşte pe toţi cei care se pocăiesc. Mare mântuire îţi va fi ţie dacă, deşteptându-te, nu te vei lenevi a veni la Dânsul Că, dacă în unele zile greşeşti iar în altele iarăşi zideşti, dacă pierzi, risipeşti şi iarăşi aduni, apoi asemenea eşti cu copiii. Cel ce singur se împiedică de o piatră, se poticneşte şi cade, dacă face a doua oară aşa, acela este orb şi fără minte. Deci aceasta să o ai în inima ta, să alergi la pocăinţă cu osârdie şi să-L rogi pe Cel ce te-a zidit pe tine.

Fii smerit şi umil, flămând şi în suspine pătimind durerea pentru cele trecute, păzindu-te şi luând aminte la cele de aici înainte ale vieţii tale. Că aşa, oarecând, şi Zaheu vameşul s-a mântuit, aşa iarăşi şi Matei rob al lui Hristos s-a arătat. La fel şi desfrânata, căzând la picioarele Mântuitorului, şi-a dezlegat împletiturile părului şi I-a şters picioarele cu părul capului, şi aşa a ieşit din groapa patimilor. Tot aşa şi tu să-ţi pleci grumazul pe genunchi şi să te arăţi umil, şi cu acestea te vei mântui. Vezi cetatea Sodomei şi a Gomorei, a neamului cel nespus şi spurcat. Fugi de acel neam necurat, asupra căruia Dumnezeu a plouat cu foc şi pucioasă şi a ars toată cetatea lor. Vezi limpezirea cetăţii Ninive şi înflorirea ei cea frumoasă. Că ea fusese plină de păcate şi de răutăţi, încât Domnul poruncise ca să o piardă. Dar după ce a văzut pe niniviteni în saci şi în cenuşă umblând, în foame şi în sete pedepsindu-se,

tremurând şi cuprinzându-se de frică, din toate părţile împlângere, unul pe altul tânguindu-se, cei slobozi, cei robiţi, cei bogaţi, săraci [stăpânii şi dregătorii, bătrânii şi tinerii împreună cu pruncii, S-a milostivit spre ei, i-a miluit şi i-a mântuit. Judecata pe care o poruncise Domnul pentru ei a schimbat-o. Şi aşa, din cei păcătoşi, pe cei nesupuşi îi munceşte, iar pe cei ascultători nu-i lasă să piară fără cruţare.

Sârguieşte-te deci ca să te pocăieşti, şi te vei mântui. Gata este Dumnezeu spre milă şi spre vindecare, grabnic spre ajutor, osârdic spre izbăvire, celor ce cer le dă şi celor ce bat le deschide. Celui ce se roagă îi dă iertare, tinde daruri celui ce are trebuinţă şi nu le cruţă pentru cel care caută, nu respinge pe cei căzuţi, ci spre mântuire îi trage. Dăruieşte dezlegare celor ce cer, ceartă pe cei ce nu ascultă. Poticnindu-te-ai, deşteaptă-te; ai căzut, scoală-te, roagă-te şi cere –, cazi, năzuieşte; caută-l pe Cel ce voieşte să te mântuiască, trezeşte-te să nu cazi iarăşi; iar chiar de vei cădea, să te scoli din nou. Doborât fiind, îndepărtează-te, iar de ai greşit, întoarce-te. Iar după ce te-ai vindecat, poartă-te sănătos totdeauna. Şi dacă te-ai mântuit, fereşte-te de boala de care ai fost biruit, ca să nu te ardă focul pe care abia l-ai stins. Să nu cazi în spurcăciunea din care te-ai ridicat, să nu te asemeni porcilor, care se bucură de spurcăciune, să nu te asemeni câinilor, care îşi mănâncă murdăriile. Că nimeni, punându-şi mâinile pe plug şi căutând înapoi, nu va fi îndreptat către împărăţia cerurilor. Nimeni, după ce-şi spală şi aleargă iarăşi la spurcăciune, nu se face curat.

Unul este Hristos, una credinţa, unul este darul, una este patima, una moartea, una învierea. Şi nu se cade Celui ce S-a junghiat să se mai jertfească iarăşi, nici altă izbăvire să se mai facă pentru tine. Slobozitu-te-ai, apoi nu te mai face rob prin voia ta. Spălatu-te-ai, nu te mai spurca iarăşi. Peste fire, din păcate aflându-te, să nu deznădăjduieşti nicidecum; numai să te pocăieşti, şi te vei mântui. Întru Iisus Hristos

Domnul nostru, a căruia este slava acum şi pururea şi în vecii vecilor! Amin!

RUGĂCIUNEA SFÂNTULUIEFREM SIRUL

Doamne şi Stăpânul vieţii mele.

Duhul trândăviei, al grijii de multe.

Al iubirii de stăpânire şi al grăiţii în deşert Nu mi-l da mie!

Iar duhul curăţiei, al gândului smerit.

Al răbdării şi al dragostei Dăruieşte-mi-l mie, slugii Tale!

Aşa, Doamne, împărate, Dăruieşte-mi ca să-mi văd greşelile mele şi să nu osândesc pe fratele meu.

Ca binecuvântat eşti în vecii vecilor!

Amin!

Cuvânt despre rugăciune al Preacuviosului nostru Părinte Efrem Sirul

Fericit lucru, cu adevărat, este a nu păcătui. Iar dacă vreunii vor păcătui, să nu deznădăjduiască, ci să plângă pentru cele în care au păcătuit, ca prin plâns iarăşi să dobândească fericirea. Bun lucru este deci totdeauna a ne ruga şi a ne îngreuna, rugându-ne a nu slăbi, după cum a zis Domnul şi apoi Apostolul: „Neîncetat rugaţi-vă” adică şi ziua, şi noaptea, şi în tot ceasul. Şi asta numai când intri în biserică, iar în celelalte ceasuri să fii fără de grijă. Ci, ori de lucrezi, ori de dormi, ori de călătoreşti, ori de mănânci, ori de bei, ori de zaci, să nu-ţi curmi rugăciunea ta, că nu ştii când va veni Cel ce va cere sufletul tău de la tine. Să nu aştepţi Duminica sau o sărbătoare sau un anume loc, ci precum a zis prorocul David: „În tot locul stăpânirii Lui”. Deci, ori de eşti în biserică, ori în casă. Ta, ori la ţarină, ori de paşti vitele, ori de construieşti clădiri, ori la ospeţe te afli, de rugăciune să nu te depărtezi. Atunci când poţi, pleacă-ţi genunchii; iar de nu poţi, roagă-te cu mintea şi seara, şi dimineaţa, şi la amiază. Dacă rugăciunea ta va merge

înaintea muncii şi, atunci când te scoli din pat, mişcările tale cele dintâi prin rugăciune se vor face, atunci păcatul nu află intrare în sufletul tău.

Rugăciunea este păzitoare a întregii înțelepciuni, pedepsire a mâniei, umilire a îngâmfării, curățire a pomenirii de rău, surpare a invidiei, îndreptare a păgânătății. Rzgăciunea este putere a trupurilor, ocârmuire a casei, buna aşezare a cetății, tăriei a împărăției, biruința în războaie, întemeierea păcii. Rugăciunea este pecete a fecioriei, credință a nunții, armă a călătorilor, păzitoare a celor ce dorm, îndrăzneală a celor ce priveghează, bună aducere de roade a plugarilor, mântuire a corăbierilor.

Rugăciunea este ajutătoare a celor ce se judecă, slăbire a celor legați, inimă bună a celor întristați, dulceață a celor ce se bucură, mângâiere a celor ce plâng, praznic al celor ce nasc, cunună a celor căsătoriți, îngropare a celor ce mor. Rugăciunea este vorbirea cu Dumnezeu, întocmai cinstire cu îngerii, sporire a bunătăților, abatere de la răutăți, îndreptarea păcatelor. Lui Iona, rugăciunea i-a făcut casă în pântecele chitului, pe Ezechia din porțile morții la viață l-a întors, iar tinerilor din Babilon, văpaia cuptorului în stropi de rouă a prefăcut-o. Iar Ilie, prin rugăciune, a legat cerul să nu plouă trei ani şi şase luni.

Vedeți aşadar, fraților, câte poate rugăciunea. În toată viața oamenilor nu este altă avere mai cinstită decât rugăciunea. De aceasta niciodată să nu vă depărtați, ci să ne rugăm ca osteneala noastră să nu se facă deşartă, precum a zis Domnul: „Dacă îți aduci aminte că are cineva ceva asupra ta, lasă-ți darul tău înaintea altarului şi, ducându-te, împacăte întâi cu fratele tău şi atunci, venind, adu-ți darul tău”. Aşadar, arătat este că, dacă nu vei face mai întâi aceasta, toate câte aduci sunt neprimite. Iar dacă vei face porunca Stăpânului, atunci cu îndrăzneală să te rogi Domnului, zicând: „Lasă-mi, Stăpâne, datoriile mele, precum

şi eu am lăsat fratelui meu, împlinind porunca Ta". Şi îţi va răspunde ţie Iubitorul de oameni: „Dacă ai lăsat, îţi las şi Eu. Dacă ai iertat, îţi iert şi Eu ale tale, că stăpânire am pe pământ să iert păcatele. Lăsaţi şi se va lăsa vouă!"

Vedeţi iubirea de oameni a lui Dumnezeu cea neasemănată, vedeţi bunătatea lui Dumnezeu cea nemăsurată.

Aţi auzit, pe scurt, mântuirea sufletelor voastre. Dumnezeului nostru, slavă!

Plânsul de luni seara

Primeşte rugăciunea gurii celei întinate şi necurate, Stăpâne al tuturor, Iubitorule de oameni, Iisuse Hristoase, şi să nu Te îngreţoşezi de mine ca de cel ce sunt nevrednic şi nepriceput, nici sufletul meu care de iad se apropie să îl judeci nevrednic de mângâierea Ta. Caută-mă pe mine ca pe oaia cea rătăcită, că pustiu m-am făcut de toată osârdia şi cugetarea spre a mă îndrepta pe sine-mi. Că, după ce m-am orbit cu dulceţile şi cu dezmierdările, întunecat am sufletul meu şi din beţia patimilor împâclată am inima mea. Mărturisesc Ţie, Doamne, Mântuitorul lumii, toată amărăciunea mea, răutatea, dobitocia. Voi spune iarăşi toată a Ta veselie, dulceaţa pe care ai făcut o cu mine pentru bunătatea Ta, Iubitorule de oameni. Dintru întâia vârstă m-am făcut întărâtător, fără de osârdie către bunătate, a toată răutatea aflător, a tot păcatul lesne lucrător. Şi însuţi, o, Stăpâne, ai trecut cu vederea toată răutatea mea pentru îndurările Tale cele multe, Fiule al lui Dumnezeu. Capul meu se înalţă prin Darul Tău, Stăpâne, dar se smereşte iarăşi pentru păcatele mele. Mă trage iarăşi pe mine Darul Tău către viaţă, şi eu mai vârtos către moarte cu bună osârdie mă duc, că prea reaua obişnuinţă a trândăviei mele mă trage pe mine, şi nevrând, către sineşi. Grea este obişnuinţa patimilor; leagă mintea mea cu legături nedezlegate; şi dorite, şi iubite se află mie de-a pururea legăturile. Cu obişnuinţa

curselor mă leg eu, ticălosul, şi mă bucur, legat fiind. Cufundat sunt întru iadul şi cel prea amar şi mă îndulcesc. În fiecare zi vrăjmaşul înnoieşte legăturile mele, şi eu mă bucur. O, mult meşteşugirea vrăjmaşului! Mă leagă pe mine cu legături pe care eu nu le voiesc, însă de a pururea îmi aduce mie nişte legături ca acestea şi curse pe care eu cu multă dulceață le primesc; că îmi cunoaşte aplecarea şi voirea, că este mai tare, şi întru o clipeală îmi aduce legătura pe care o voiesc.

Acesta este plânsul, aceasta este tânguirea, ocara şi ruşinea; că m-am ferecat eu ca şi cu nişte obezi întru voile mele. Că, putând să zdrobesc legăturile întru o clipeală de ochi şi să mă fac slobod de toate cursele, nu voiesc să fac aceasta, de trândăvire biruit fiind şi obişnuinței patimilor cu aplecarea şi voirea robind. Acesta este iarăşi mai cumplit şi plâns de ruşine plin, că eu cu voirile mele merg la vrăjmaşul meu. Mă leagă pe mine şi mă omor în patimi de care el se bucură. Şi, putând să zdrobesc legăturile, nu voiesc. Putând să rug de cursă, nu poftesc. Este oare altceva mai amar decât plânsul şi tânguirea aceasta? Este oare altă ruşine decât aceasta mai grea? Nu este, socotesc eu, nimic mai amar decât ruşinea aceasta, decât a face cineva voile vrăjmaşului său. Şi aşa aflându-mă cu, netrebnicul, şi cunoscând legăturile mele, le ascund pe ele cu chip de evlavie. Şi conştiința mea mă mustră pe mine pentru acestea pe care le lucrez. Pentru fiecare mă mustră: Pentru ce nu te trezveşti, ticăloase? Au un ştii că lângă uşă este înfricoşata zi a Judecății? Scoală-te ca un puternic; rupe-ți legăturile tale. Întru tine este puterea dezlegării şi a legării.

Cu aceasta de-a pururea mă mustră pe mine sfânta conştiință, şi nu voiesc din legăturile curselor să mă izbăvesc. Mă tânguiesc şi suspin pentru acestea în fiecare zi, şi întru înseşi patimile mă aflu legat. Ticăit şi ticălos sunt eu, nesporit întru lucrul cel bun al vieții mele, netemându-mă de

cursele morții. Trupul meu este îmbrăcat cu chip de evlavie înaintea privitorilor mei, iar sufletul s-a ferecat în gânduri necuvioase ca în nişte obezi. Din afară mă fac evlavios cu sârguință, şi din lăuntru sunt urâciune înaintea lui Dumnezeu. Îmi îndulcesc graiul meu cu oamenii, amar fiind şi rău cu voirea. Şi ce oare voi face în ziua cunoştinței, când Dumnezeu le va arăta pe toate înaintea Divanului? Mare frică ticăloşeşte inima mea adeseori, de vreme ce mă strâng cu lanțurile nemărginitelor mele fărădelegi. Eu însumi ştiu că acolo mă voi munci, dacă nu voi îmblânzi aici cu lacrimi pe Judecătorul. Pentru aceasta mă rog să nu îți încui îndurările Tale, Stăpâne, întru urgie, că însuți aştepți întoarcerea mea. Căci nu voieşti să vezi pe cineva în foc arzându-se, că voieşti ca toți oamenii să se mântuiască în viața cea veşnică.

Deci, îndrăznind la îndurările Tale, Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, cad înaintea Ta rugându-mă: Caută spre mine şi mă miluieşte; scoate din temnița fărădelegilor sufletul meu şi străluceşte-mi mie rază de lumină în cugetul meu mai înainte de a mă duce eu la Judecata ce va să-mi fie înfricoşată, unde nu este nicidecum cu putință a mă pocăi pentru răutăți. Frică mare mă apucă pe mine, ticălosul şi înverşunatul, cum mă duc negata cu totul şi gol de fapte tune. Frică şi temere mă cuprinde pe mine, că mă văd pe sine-mi fără de osârdie spre bunătate; şi cu gânduri împotrivnice mă viscolesc, că mă plec dracilor, care cu dezmierdările spre pierzare mă amăgesc. Întru multe mă socotesc a fi trebuincios, de nu mă va mustra conştiința în ea. Mă asemăn neguțătorului trândav şi lenevos care îşi păgubeşte zi de zi câştigul. Aşa eu, ticălosul, mă păgubesc de bunătățile cele cereşti întru multele învăluiri care mă trag pe mine la cele rele.

Căci mă simt întru sine-mi cum mă fur în fiecare ceas şi nevrând mă aflu întru acelea pe care le urăsc. Mă spăimântez întru voirea mea, cea prea rea întru scârbe, întru care de a

pururea păcătuieşte în multe feluri. Mă spăimântez întru pocăința mea, cum nu are înfrânarea ca temelie tare a zicâirii; că nu o lasă pe dânsa vrăjmaşul sufletului meu. În fiecare zi pun temelie a zidirii, şi iarăşi cu mâinile mele risipesc osteneala mea. Nu a pus început bun pocăința mea cea bună. Sfârşit iarăşi nu are preareaua mea lenevire. Cu voia rob m-am făcut trândăviei de către vrăjmaşul meu, prea cu osârdie săvârşind toate cele iubite lui.

Cine va da capului meu apă mult nepovestită şi ochilor mei izvoare de lacrimi, ca să izvorască de-a pururea lacrimi şi să plâng totdeauna către înduratul Dumnezeu ca să trimită Darul Său mie, păcătosului, şi din marea cea înnebunită – care cu valurile păcatelor se înviforează cu furtuni în fiecare ceas – să tragă sufletul meu? Căci voile mele au biruit rănile, care nicidecum nu primesc oblojiri de vindecare. Muierea aceea, curva, deodată întreg înțeleaptă s-a arătat, fiindcă s-a spăimântat şi s-a sârguit, de vreme ce a urât lucrurile păcatului celui ruşinos, aducându-şi aminte de ruşinea cea veşnică ce va să fie şi de chinuirea cea nesuferită a muncii. Iar eu, pentru patimile păcatului în fiecare zi rugându-mă, nu mă depărtez de acestea, ci rămân de-a pururea, nebunul, întru obiceiul meu cel rău. Spre nădejde de pocăință îmi este aşteptarea mea, mie, care mă fur întru deşarta făgăduință a ei. De-a pururea zicând să mă pocăiesc, niciodată nu mă pocăiesc. Numai cu graiurile mă pocăiesc cu sârguință, iar cu lucrurile la mare depărtare stau de pocăință. Iar dacă sunt întru odihnă, îmi uit şi firea mea, că fac întru cunoştință răul şi spre urgisire păcătuiesc.

Isavloc de pocăință nu a aflat, de vreme ce spre urgisire a făcut păcatul, şi nu răpindu-se a păcătuit; căci nu prin înşelare, ci întru cunoştință a păcătuit. Şi sfătuindu-se, şi pe părinții săi i-a amărât, şi de Dumnezeu nu s-a ruşinat. Şi Iuda vânzătorul ioc de pocăință nu a aflat, că împreună cu Domnul fiind a păcătuit, şi ştia ceea ce făcea, de vreme ce

avea cercarea Darului.

Deci, pentru păcatele mele cele întru cunoştinţă făcute, ce voi aştepta eu, ticălosul? Şi dacă cel ce numai a gândit răul întocmai este cu cel ce l-a lucrat, apoi eu ce răspuns voi da pentru nenumăratele mulţimi ale fărădelegilor mele? Ham, gândind râsul tatălui său, lepădat a fost. Cei ce s-au unit cu Core au fost înghiţiţi, nimic nicidecum zicând sau făcând. Şi cei din vremea lui Ilie asemenea au pătimit. Şi Saul, cu gândurile slujirii de idoli învoinduse, s-a lepădat de la Dumnezeu. Şi Ahitofel, numai sfătuind întru păcat, a murit. Şi fii lui Aaron, greşind, s-au sfârşit. Şi Anania şi Safira, cu nebăgare de seamă petrecând, vreme de pocăinţă nu au aflat. Iau în minte fapta mea, şi privesc la învoirea mea, şi aştept hotărârea dreptăţii, şi arătat voi zice că este dreaptă. Pentru ce mă amăgeşte chipul portului meu, străin fiind de faptele bune şi cele împotrivnice făcând înaintea lui Dumnezeu, Celui ce toate le vede? Bine mustrându-se au pătimit fariseii, când Mântuitorul Hristos zicea că făţarnic este chipul portului lor. Şi mie încă de multe ori mi se întâmpla atâta nelesnire şi greutate că, de conştiinţa mea mustrându-mă, mă îngreţoşez şi aspră mi se pare mie că este mustrarea. Amar este adevărul celor ce se sârguiesc să îl tăinuiască. Mi se va descoperi chipul portului şi se vor arăta viermii mei; şi voi dezveli faţa spoielii şi vor vedea cei ce sunt de faţă faţărnicia mormântului, şi puterea faptei noastre vor socoti-o, şi vor privi asemănarea cea fariseică. Şi, pentru că aici nu se face arătată, focul o va lămuri la Judecată, după cum zice Apostolul.

Tinde-mi mie mână de ajutor, celui ce pe jos mă târăsc, Doamne; căci voind a mă scula, nu pot, fiindcă sarcina păcatelor mele prea m-a îngreuiat şi obiceiul cel rău mă opreşte şi mă ţine pe mine. Văd, şi ca într-o negură umblu şi întru mult întuneric. Mişc mâna mea, şi ca un slăbănog sunt. Sârguitor sunt, dar degrab mă îngreţoşez. Mă rog să mă

izbăvesc şi postind mă strâmtorez. Voie bună am, însă de oarecare silă mă împiedic. Către slavoslovie sunt iubitor de osteneală, dar nu mă sârguiesc către plăcerea de Dumnezeu.

Cum voi îndrăzni să cer lăsare pentru păcatele mele cele mai dinainte, petrecerea mea cea mai dintâi nicidecum uitând-o? Sau cum mă voi dezbră ca de omul cel vechi care se strică, poftele amăgirii celei mai dinainte nelepădându-le? Vai mie, cum voi suferi mustrările lucrurilor mele celor necuvioase şi ale gândurilor! «Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulţimea îndurărilor Tale!» Gură nevrednică strigă către Tine, Stăpâne, şi inimă nu curată, şi suflet întru păcate întinat. Auzi mă pe mine pentru bunătatea Ta şi să nu lepezi cererea mea; că nu lepezi cererea celor ce se pocăiesc întru adevăr. Iar pocăinţa mea nu este curată, ci stricată. Un ceas mă pocăiesc şi două Te întărit.

Întăreşte inima mea întru frica Ta, Doamne. Întăreşte sufletul meu pe piatra pocăinţei. Biruiască bunătatea Ta răutatea cea dintru mine. Biruiască lumina Darului Tău întunericul cel dintru mine. Pleacă-te, Bunule Doamne, nu pentru dreptăţile mele, că nu am nicio bunătate, ci pentru îndurările Tale şi pentru multă şi negrăită bunătatea Ta. Ridică de a doua oară mădularele mele, pe care le-a frânt păcatul şi luminează inima mea, pe care a întunecat o poftă cea rea. Izbăveşte-mă pe mine de tot lucrul rău, ca nu desăvârşit să mă surpe pe mine împotrivnicul. Să nu-ţi întorci faţa Ta de la mine. Să nu-mi spui mie: «Amin zic ţie, nu te ştiu pe tine». Mântuieşte, Doamne, din moarte sufletul necăjit, Cela ce ai stăpânire peste viaţă şi peste moarte. Căci Tu ai zis, Stăpâne: «Cereţi şi se va da vouă». Curătă-mă, Doamne, mai înainte de sfârşit de tot păcatul şi-mi dăruieşte mie, Iubitorule de oameni, întru toată viaţa mea aceasta puţină să izvorăsc lacrimi din inimă spre curăţirea întinăciunilor mele celor sufleteşti, ca să pot plăti de aici din

cele multe înscrisuri ale mele măcar puține învinuiri; şi acolo voi fi mântuit prin acoperământul mâinii Tale celei atotputernice, când va tremura tot sufletul de slava Ta cea înfricoşătoare.

Aşa, Stăpâne, Fiule al lui Dumnezeu, Cel unul născut, auzi mă şi primeşte cererea păcătosului şi nevrednicului robului Tău. Păcătos sunt eu, mai mult decât tot omul; în dar mântuieşte mă cu Darul Tău, că milostiv şi iubitor de oameni Dumnezeu eşti, şi Ție slavă şi mulțumită şi închinăciune îți înălțăm: Tatălui, şi Fiului, şi Sfântului Duh, acum, şi pururea, şi în vecii vecilor. Amin.

Plânsul de marți seara *y*

Vai mie, în ce fel de osândă stau, în ce fel de ruşine zac? Nu este omul meu cel ascuns precum cel văzut. Pentru nepătimire vorbind eu, cugetarea ruşinoaselor patimi întru mine este ziua şi noaptea. Pentru curățenie grăind şi scoțând cuvinte, pentru desfrânare gândesc. Vai mie, ce fel de cercare îmi este mie gătită! Cu adevărat, cu chipul bunei credințe sunt îmbrăcat, iar nu cu puterea. Cu ce față mă voi apropia la Domnul Dumnezeu, Cel ce cunoaşte cele ascunse ale inimii mele? Atâtor răutăți vinovat fiind, mă tem, stând la rugăciune, să nu se pogoare foc din Cer şi să mă ardă pe mine, precum oarecând pe cei ce au adus foc străin în pustie, ieşind foc de la Domnul, i-a ars pe dânşii.

Dar eu ce voi aştepta, cel ce cu multă nemăsurată greutate de păcate sunt înfăşurat? S-a înfocat inima li mea, s-a schimbat gândul meu cel bine credincios, s-a întunecat mintea mea. Pururea mă întorc ca un dine la a sa vărsătură. Nu este întru mine îndrăzneală către Cel ce cearcă inimile şi rărunchii; nu este întru mine cugetare curată; nu este întru mine lacrimă întru rugăciune. Chiar dacă voi suspina, doar îmi răcoresc fața cea întru ruşine cufundată, îmi voi bate pieptul, lăcaşul patimilor, prăvălia gândurilor celor rele. Slavă Ție, unule îndelung răbdătorule; slavă Ție, unule

bunule; slavă Ție, făcătorule de bine al sufletelor şi al trupurilor noastre. Mari şi multe sunt îndurările Tale peste noi, păcătoşii, Doamne. Să nu mă lepezi pe mine cu cei ce zic Ție «Doamne, Doamne» şi nu fac voia Ta, pentru solirile Prea curatei Stăpânei noastre, Născătoarei de Dumnezeu, pentru solirile tuturor celor ce bine au plăcut înaintea Ta. Că Tu cunoşti, Doamne, patimile cele ascunse întru mine; Tu ştii rănile sufletului meu. Vindecă-mă, Doamne, şi mă voi vindeca. Că de nu vei zidi Tu, Doamne, casa sufletului, în zadar Srau ostenit ziditorii. Căci mă gătesc către împotrivirea patimilor când mă socotesc cu dânsele, dar reaua meşteşugire a balaurului îmi slăbănogeşte tăria sufletului meu prin dulceață; şi, nefiind cineva care să mă silească, ca un robit mă trag de dânsele. Mă sârguiesc să mă smucesc din văpaia care mă arde, şi mireasma focului, încă tânăr fiind, mă trage pe mine către foc. Iarăşi mă pornesc să mântuiesc pe cel ce se cufundă, şi din neiscusință împreună cu dânsul mă cufund. Cert pe cel bolnav, orb fiind eu. Doctor al patimilor voiesc să mă fac eu, ticălosul, însumi eu fiind robit de dânsele.

Luminează-mi, Doamne, ochii inimii mele, ca să cunosc mulțimea patimilor mele. Darul Tău să umbrească peste mine, Stăpâne, şi să lumineze mintea mea cea întunecată şi, pentru necunoştința mea, cunoştința Dumnezeiască să sălăşluiască întru mine; că la Tine niciun cuvânt nu este cu neputință. Tu, Doamne, marea cea neumblată ai făcut o bine călătorită norodului Tău oarecând. Tu din piatră vârtoasă apă ai scos norodului Tău celui însetat. Tu singur pe cel căzut între tâlhari l-ai mântuit cu bunătatea Ta. Milostiveşte-Te, Doamne, pentru multă bunătatea Ta, spre mine, cel căzut între tâlhari şi legat cu legătură de reaua cugetare. Nimeni nu este care poate să vindece durerea sufletului meu, fără numai Tu, Doamne, Cel ce ştii adâncurile inimii mele. De câte ori am pus, ticălosul, întru sine-mi hotar şi ziduri am

zidit între mine şi păcatul meu cel fără de lege şi între cei împotrivnici care asupră-mi năvălesc cu război; şi cugetul meu hotarele le-a trecut şi zidurile le-a surpat, pentru că hotarele nu au întărire frica Celui mai bun şi zidirile nu sunt întemeiate pe pocăința cea curată.

Cine nu va plânge pentru mine, că pentru o mică dulceață focul cel fără de sfârşit l-am dispreţuit şi împărăția cea veşnică nu m-am silit să o dobândesc? Am robit patimilor eu, ticălosul, cu vrednicia sufletului meu. M-am făcut dobitocesc şi nu pot să caut către Domnul cel milosârd. Am fost împodobit oarecând cu darurile cele de bogăție făcătoare, iar acum sărăcia patimilor am iubit-o. Străin m-am făcut de faptele bune, în țara depărtată a răutății ducându-mă. Pe jumătate sunt mort, prea scurtă rămăşiță de viață având.

Plângeți-mă, Cuvioşilor şi Drepților, pe mine, care în patimi şi în păcate sunt cuprins; plângeți-mă, lucrătorii infirmării, pe mine, care sunt îndrăcit cu pântecele şi iubitor de dezmierdări; plângeți-mă, cei miluiți şi cunoscători cu dreaptă socoteală, pe mine, care am fost miluit şi am întărâtat pe Cel ce m-a miluit; plângeți-mă, cei ce ați iubit cele bune şi ați urât cele rele, pe mine, care am iubit cele rele şi am urât cele bune; plângeți-mă, cei ce v-ați agonisit viață îmbunătățită, pe mine, cel ce cu chipulsunt îmbunătățit, iar cu lucrurile – pătimaş şi nebăgător de seamă; plângeți-mă, cei ce bine ați plăcut lui Dumnezeu, pe mine, care am plăcut oamenilor; plângeți-mă, cei ce dragostea cea desăvârşită către Dumnezeu şi către aproapele aveți, pe mine, care cu cuvintele iubesc, iar cu lucrurile departe de dragoste stau; plângeți-mă, cei ce v-ați agonisit răbdare şi sunteți purtători de roadă, pe mine, cel nerăbdător şi neroditor; plângeți-mă, cei ce fără de ruşine vă rugați lui Dumnezeu, pe mine, cel ce mă ruşinez a căuta la înălțimea Cerului; plângeți-mă, cei ce v-ați agonisit blândețe, pe mine, cel ce sunt străin de aceasta; plângeți-mă, cei miluiți, pe mine, cel nemiluit; plângeți-mă,

cei smerit cugetători, pe mine, cel înalt cugetător şi mândru; plângeți-mă, cei ce neagoniseala Apostolilor v-ați agonisit, pe mine, cel împătimit de materie şi însărcinat; plângeți-mă, cei credincioşi şi întăriți cu inima către Domnul, pe mine, cel îndoit la suflet, şi putred, şi netrebnic; plângeți-mă, cei ce plânsul 1 ați iubit şi râsul l-ați urât, pe mine, cel ce am iubit râsul şi am urât plânsul; plângeți-mă, cei ce aveți în minte Judecata cea de după moarte, pe mine, cel ce mărturisesc că o pomenesc, şi cele împotrivnice le lucrez; plângeți-mă, moştenitorii împărăției Cerurilor, pe mine, cel vrednic de gheena focului.

Rugați-vă, Sfinți ai lui Dumnezeu, pentru sufletul cel înviforat; întru acelea care puteți, Sfinți ai lui Dumnezeu, ajutați-mi. Căci ştiu că, dacă veți ruga pe iubitorul de oameni Dumnezeu, toate se vor ierr ta nouă pentru noianul bunătății Sale. Şi, precum Dumnezeu este iubitor de oameni, aşa şi voi, cei vrednici, să nu treceți cu vederea rugăciunea mea, a păcătosului, că nu am îndrăzneală, pentru multe păcatele mele. Lucru al vostru este, o, Sfinți ai lui Dumnezeu, a soli pentru cei păcătoşi, iar lucrul lui Dumnezeu este a-i milui pe cei deznădăjduiți. Sfinților ai lui Dumnezeu, rugați-vă împăratului pentru cel robit; rugați-vă Păstorului pentru oaie; rugați-vă Vieții pentru cel mort, ca să trimită Darul Său şi să-mi întărească lesne alunecarea smeritului meu suflet.

Cad la îndurările bunătății Tale, Stăpâne al tuturor. Primeşte rugăciunea păcătosului; îndulceşte sufletul amărât de păcat; împărtăşeşte celui însetat din izvorul vieții şi mă povățuieşte pe mine la calea vieții; bagă-măpe mine pe uşa cea împărătească, ca un stăpân pe robul său, ca să mă slobozesc de robia patimilor celor necinstite, căci se ține legată inima mea ca într-un lanț de fier. Să mă întâmpine pe mine îndurările Tale, Doamne, pentru rugăciunile Sfinților Tăi, mai înainte de a mă trage cu cei ce lucrează fărădelegea. Acolo se vor descoperi cele întru întuneric şi cele întru

lumină lucrate de mine.

Vai mie, ce fel de ruşine mă va cuprinde când mă vor vedea pe mine osândit cei ce mă socotesc acum că sunt fără de prihană! Lucrarea cea duhovnicească am părăsit-o eu, ticălosul, şi patimilor m-am supus!

Vai mie, suflete! Cum se înnegreşte soarele cu negura patimilor mele! Cum se strică viața de moarte! Cum nu se pierde negura cu venirea de față a razei!? Cum alegem stricăciunea în locul nestricăciunii! Cum ne-am frământat, suflete, în pământ cu patimile! Haina cea de Dumnezeu țesută am netrebnicit-o şi nevrednică de nunta cea împărătească am făcut-o. De bunăvoie ne-am vândut păcatelor. Vrăjmaşului vieții noastre robi ne-am făcut.

Ce vei zice Judecătorului în ziua aceea înfricoşată şi groaznică? Am flămânzit pentru Tine, sau am însetat, sau gol m-am făcut, sau m-am smerit? Sau Te-am iubit pe Tine cu tot sufletul meu? Cu îndrăzneală totdeauna strigă Dascălul: Primeşte, cel ce eşti întru stăpânire, frâul; cel întru robie – cinstea cea întocmai; săracule – bogăția cea nejefuită. Pentru ce nu vrei slobozenia, ci strâmtorarea? Pentru ce aştepți vreme, iar nu gând? Pentru ce eşti prieten celui viclean, şi nu ai dor de mântuire? Pentru ce nu ajutăm firii, având vreme? Până încă eşti domn al gândurilor tale; până nu se osteneşte trupul şi cugetarea; până nu întru puterea altora zace binele tău; până arătat îți este ție Darul, iar nu cu îndoială, şi se apucă Darul de adâncul inimii tale; până când lacrimile tale sunt vestiri pentru ieşirea ta: întâmpină, stai vitejeşte împotriva patimilor împreună cu ajutorul lui Dumnezeu la război; fa vitejie asupra lui Goliat, să nu apuce mai înainte tâlharul, să nu te că pească mai nainte ucigaşul, ca nu cineva din silitorii şi din răpitorii împărăției să te încuie pe tine afară. Să ne temem şi să ne păzim cu toată străjuirea, ca să nu ne arătăm mincinoşi ai mărturisirii noastre. Căci dacă mărturiile cele către oameni le întăreşte Dumnezeu când în

văzul tuturor s-au luat, câtă va fi primejdia făgăduinţelor acelora ale cărora noi ne vom afla călcători, şi nu numai ai celorlalte păcate, ci şi când pentru însăşi minciuna vinovaţi vom fi adevărului, şi mai ales când nu va mai fi a doua naştere din nou, nici plăsmuirea din nou, nici aşezare la starea cea dintâi. Cumplit lucru este după ce a trecut târgul, atunci a căuta neguţătoria. Cumplit lucru este sfătuirea de pe urmă şi atunci a simţi paguba, că nu este dezlegare a pagubei după ducerea cea de aici şi după amara încuiere şi pecetluire a celor lucrate de fiecare.

Ca vameşul suspin, ca şi curva lăcrimez, ca tâlharul slobod glas, ca fiul cel curvar strig către Tine, iubitorule de oameni, Hristoase, Mântuitorul lumii, Lumina cea adevărată: întăreşte sufletul meu cel slăbit care s-a slăbănogii cu beţia dezmierdărilor. Tămăduieşte bubele acestuia şi abaterile minţii mele. Spală-l pe acesta, care s-a înnegrit cu putreziciunea păcatului, cu cinstitul Tău Sânge. Acum este vreme bine primită, acum zi de mântuire. Cu mulţimea milei Tale întoarce mă, Unule îndelung răbdătorule, şi mă izbăveşte de toată desfătarea cea dezmierdătoare. Să nu mă ardă desăvârşit cuptorul patimilor, ci cu roua milei Tale stinge-l pe aânsul. Vai mie, că mi-ai dăruit mie, Doamne, lumânarea cunoştinţei şi eu o lepăd pe aceasta! Vai mie, *ZI*

că totdeauna m-am bolnăvit şi mă slăbănogesc, şi neîncetat mă cercetează pe mine Darul Tău şi mă vindecă pe mine, şi în tot ceasul am lepădat şi lepăd dăruirea tămăduirilor lui! De câte dăruiri, Stăpâne, m-ai umplut pe mine, păcătosul, şi de-a pururea îmi dăruieşti, şi eu, netrebnicul, sunt nemulţumitor şi nerecunoscător cu voirea! Totdeauna mă îndulcesc de Darul Tău, totdeauna mă luminez, adeseori mă întăresc, şi totdeauna îl lepăd şi întru amărăciunea mea iarăşi mă schimb. Îmi aduci aminte, Prea bunule, de moarte, de muncile cele veşnice şi mă tragi pe mine totdeauna către viaţă, ca să mă mântuiesc, iar eu întru

îndărătnicia mea rămân de-a pururea. Pentru aceasta nu voi avea niciun răspuns acolo. Bat ca să mi se deschidă uşa milei Tale, Doamne. Stărui rugându-mă, ca să îmi dobândesc cererea. Ca un fără de ruşine, caut să mă miluiesc. Fii îndelung răbdător asupra mea, răzvrătitului. Izbăveşte-mă de păcatele cele ce m-au înconjurat, sănătos făcându mă să mă scol din patul păcatului celui de stricăciune făcător. Slobozeşte-mă pe mine de tot lucrul rău, mai înainte de a mă apuca sfârşitul; ca să găsesc Dar înaintea Ta în ceasul morții şi al despărțirii; căci în iad, cine se va mărturisi Ție? Albeşte mi veşmântul cel întinat mai înainte de a-mi veni porunca cea înfricoşată şi a mă lua pe mine negata şi ruşinat. Izbăveşte sufletul necăjit din gura leului şi mântuieşte-l pe dânsul cu Darul şi cu îndurările, cu solirile Prea curatei Stăpânei noastre, Născătoarei de Dumnezeu, şi ale tuturor Sfinților, că bine eşti cuvântat în vecii vecilor. Amin.

Plânsul de miercuri seara

Dorul mă sileşte pe mine a grăi către Dumnezeu, iar nevrednicia mea îmi porunceşte a tăcea. Durerile mă silesc pe mine a cuvânta, iar păcatele mele a tăcea mă îndeamnă. Sufletul meu durere pătimeşte şi ochii mei lacrimi poftesc. Păcătuit-am, suflete, pocăieşte-te. Căci iată, zilele noastre ca umbra trec. Înfricoşate şi groaznice locuri va să treci, suflete al meu, nu după mult. Nu întârzia, amânând zi de zi a te întoarce către Domnul.

Umileşte-te, suflete al meu, umileşte-te pentru toate bunătățile câte le-ai luat de la Dumnezeu şi nu le-ai păzit. Umileşte-te pentru toate câte le-ai lucrat şi Dumnezeu îndelung a răbdat pentru tine, ca nu întru întunericul cel mai din afară să te dai înaintea înfricoşatului Divan al lui Hristos.

Vai mie, păcătosului, că am spurcat şi de-a pururea spurc curăția inimii mele prin trândăvia mea! Lenevirea şi pregetarea mea a ruşinat îndrăzneala inimii mele, şi pofta cea rea îmi porunceşte mie ca un stăpân robului, şi eu îndată, ca

un prunc cu frică, aşa o ascult. Mă rătăceşte pe mine şi eu mă îndulcesc.

Vai mie, Doamne, că Darul Tău mă trage pemine la viață, iar eu mai vârtos pe moarte o voiesc. Întocmai d e-o cinste cu îngerii Te sârguieşti a mă face, iar eu întru îndărătnicia mea pe sine-mi mă micşorez, înmulțitu – s-au păcatele mele, Doamne, şi de-a pururea se înmulțesc, şi nu este margine întru mulțimea lor. Şi cine va plânge pentru mine sau se va ruga? însuți Tu singur, Mântuitorul meu, de a Ta bunătate îndemnat fund. Caută cu milă spre mine, cel deznădăjduit. Cum Te voi ruga pe Tine, Stăpâne, că gura mea am umplut-o de ocări? Sau cum Te voi lăuda pe Tine, că conştiința mea s-a spurcat? Sau cum Te voi iubi pe Tine, că m-am umplut de patimi? Sau cum se va sălăşlui întru mine adevărul, că eu minciuna pe sine-mi m-am ocărit? Sau cum Te voi chema pe Tine, că poruncile Tale nu le-am păzit?

Că după ce am luat cunoştința adevărului m-am făcut vătămător, lovitor, pentru cele lesne de aflat luptător, asupra vecinilor zavistuitor şi aspru, întru cugete rele hrănindu-mă, nemilostiv spre săraci, mânios, împotrivă grăitor, iubitor de privire, lenevos, iuțos, de haine împodobitor. Şi încă şi acum cu atât mai mult mă aflu întru gânduri spurcate, întru întărâtări, întru iubire de sine-mi, întru lăcomie de pântece, întru iubire de dezmierdări, întru slavă deşartă, întru mândrie, întru voire rea, întru grăire de rău, întru mâncare pe ascuns, întru trândăvie, întru iubire de privire, întru mânieri. Nimic fiind, mă socotesc pe sine-mi că sunt ceva. Mințind de-a pururea, asupra celor mincinoşi mă îngreuiez. Spurcând Biserica lui Dumnezeu cu gânduri curveşti, asupra curvarilor hotărăsc. Judec pe cei ce greşesc, însumi de greşeli plin fiind. Judec pe ocăritori şi pe hoți, însumi fiind hoț şi ocăritor. Luminat ies, tot fiind necurat. În biserici şi la mese întâiul voiesc să stau. Văd monahi şi mă fălesc. Văd monahi şi mă trufesc. Muierilor vesel a mă arăta poftesc şi bogaților

bine credincios, şi înaintea străinilor înălţându-mă, şi în1 ă:

tre' ai mei cu minte şi înţelept, şi între cei înţelepţi mai desăvârşit, şi către cei bine credincioşi ca un mai înţelept; iar pe cei fără de minte şi neînvăţaţi ca pe nişte dobitoace îi defaim. Dacă voi fi ocărit, mă depărtez; dacă voi fi cinstit, mă urăsc. Dacă după dreptate mi se cere, mă judec, şi pe cei ce-mi grăiesc cele adevărate ca pe nişte vrăjmaşi îi socotesc. Mustrat fiind, mă mânii, şi, nefiind linguşit, mă îngreţoşez. Nu voiesc a cinsti pe cel vrednic, şi, nevrednic fiind, cinstiri cer. Nu voiesc a mă osteni, şi, dacă nu îmi slujeşte mie cineva, mă mânii asupra lui. Nu voiesc a merge împreună cu cei ce lucrează, şi, dacă nu-mi ajută mie cineva, îl grăiesc pe dânsul de rău, ca pe un mândru. Întru nevoi nu cunosc pe fratele, iar când este sănătos îl cercetez pe dânsul. Pe cel bolnav îl urăsc, şi, bolnav fiind eu, voiesc să fiu iubit. Pe cei mai mari îi defaim şi pe cei mai mici îi trec cu vederea. Dacă mă voi stăpâni pe sine-mi despre pofta cea necuvântătoare, mă măresc în deşert. Dacă voi isprăvi priveghere, cu nesupunere şi cu împotrivă grăire ca într-o cursă mă prind. Dacă mă voi înfrâna pe sine-mi de bucate, întru îngâmfare şi întru trufie mă înec. Dacă întru rugăciune voi stărui, de mânie şi de urgie mă biruiesc. Dacă întru faptă bună pe cineva voi vedea, eu nu rabd. Toate cele dulci ale lumii le am trecut cu vederea, dar de pofta cea deşartă a lor nu mă depărtez. Dacă voi vedea parte femeiască, mă strălucesc. Din afară mă fac smerit cugetător, iar cu sufletul înalt cugetător. Cu părerea sunt cum aş fi neagonisitor, iar cu gândul de boala multei agonisiri bolesc. Şi pentru ce trebuie vremea a o cheltui? Căci cu părerea m-am lepădat de toate, şi cu adevărul iarăşi cele ale lumii le cuget. Nu mai zic despre căile cele mojiceşti la biserică, zăbovirile cele cu de adinsul, bârfirile cele dintru adunări, născocirile gândurilor, pomenirile cele deşarte, bunele vorbiri de la masă, nesaţiul dărilor şi luărilor, împărtăşirile din greşelile cele străine,

pricinle cele pierzătoare.

Aceasta este viața mea. Cu atâtea rele mă lupt împotriva mântuirii mele şi trufia mea şi slava mea deşartă nu mă iartă ca să-mi privesc rănile mele, ca să mă vindec. Acestea sunt vitejiile mele. Cu atâta gloată de păcate vrăjmaşul mă luptă pe mine şi, întru acestea căutându-mă şi aflându-mă cu, ticălosul, slavă de sfințenie trag asupră-mi. Întru păcate petrecând, ca un drept voiesc să fiu socotit. Numai una aceasta dare de răspuns pentru toate am, că «vrăjmaşul m-a sfătuit pe mine la acestea»; dar nici lui Adam nu i-a folosit răspunsul acesta. Mă plec să cred că acela l-a sfătuit pe Cain; dar nici acesta nu a scăpat de hotărâre. Şi ce voi face când mă va cerceta pe mine Domnul? Nu este nicio dare de răspuns pentru lenevirea mea. Mă tem să nu mi se întâmple să fiu şi eu dintre aceia de care a zis Pavel că sunt vase ale urgiei, pe care asemenea îi are vrăjmaşul partea sa; pe care, pentru nebăgarea lor de seamă, în patimi de necinste i-a dat Dumnezeu. Deci fricămi este ca nu cumva o hotărâre ca aceasta şi asupra mea să scoată.

Doamne, mie, păcătosului, mi-ai pus pocăință. Vrând să mă mântuieşti pe mine, nevrednicul, viază, Dătătorule de viață, sufletul meu cel omorât cu păcatele. Spală-mi orbirea cea împietrită a ticăloasei inimii mele şi îmi dăruieşte mie izvor de umilință.

Cela ce din coasta Ta cea curgătoare de viață ne-ai izvorât nouă viața.

Cine nu va suspina? Cine nu va plânge lepădarea mea? încă cu adevărată lepădarea mea de lume nu m-am lepădat, şi cu trufia sunt ținut; încă nu am gustat din nevoință, şi cu slava deşartă sunt legat; încă pragurile nu le-am văzut, şi cele din lăuntru le nălucesc; învățătura faptei bune nu am cercat-o, şi deja pe fratele îl înfrunt; încă la cunoştința adevărului nu am ajuns, şi pe alții din mândrie îi învăț.

Toate-ți le-a dat ție prea bunul Dumnezeu, o, suflete:

cunoştinţă, pricepere, socoteală. Cunoaşteţi folosul. Cum tu socoteşti a da lumini aproapelui, întunecat fiind? Fă-te ţie doctor, suflete; iar de nu, plânge-ţi orbirea ta. Nicio pricină nu ai pentru lenevirile tale. Trezveşte-te, priveghează, suflete, suspină, lăcrimează şi spală-ţi prin postire sarcina cea grea a păcatelor tale.

Dumnezeule cel prea înalt, Care singur ai stăpânire peste viaţă şi peste moarte, dăruieşte-mi mie, păcătosului, în ceasul acela al înfricoşatei Tale veniri, îndurările Tale cele multe, ca să nu fiu găsit acolo, înaintea straşnicului Tău Divan, ocară şi ruşine mare privitorilor: îngeri, Arhangheli, Proroci, Apostoli, Patriarhi, Mucenici, Postnici, şi tuturor Drepţilor. Ci aici, unde m-am îndulcit de dulceaţa păcatului, pedepseşte-mă, Mântuitorul meu, ca un Părinte milosârd şi iubitor de fii, şi acolo iartă-mi mie ca un Dumnezeu ceresc singur fără de păcat. Tot păcatul l-am lucrat eu, osânditul. Pe toţi i-am întrecut cu înverşunarea. Vinovat sunt muncii şi, de mă voi grăbi să mă pocăiesc, nu am lacrimi.

Vai mie, cu ce ochi voi vedea eu, păcătosul şi trândavul, înfricoşatul acela Divan, la care şezând, Doamne, cele lucrate de mine le vei vădi! Te ştiu pe Tine Judecător înfricoşat, întru slava Dumnezeirii venind, toate cele ascunse urmând să le vădeşti. Toată viaţa mea eu, ticălosul, cu înverşunare am cheltuit-o, totdeauna în mocirla dezmierdărilor tăvălindu-mă. Toate greşelile mele cele ascunse şi cuprinderea păcatelor mele Tu le cunoşti, Unule Ziditorul meu. Nimeni aşa, ca mine, nu s-a arătat lăcaş al păcatului. Nimeni aşa, ca mine, nu a întărâtat bunătatea Ta, Stăpâne, pornirilor răutăţii urmând. Ci, precum eşti noian al bunătăţii, usucă-mi noianurile cele rele ale păcatelor mele; şi, precum eşti adânc al milei, arde de tot adâncul păcatelor mele şi să nu-mi răsplăteşti mie cu răsplătiri vrednice de cele ce am lucrat. Să nu mă osândeşti pe mine în văpaia gheenei, că nesuferită este urgia Ta, Doamne, peste noi, păcătoşii. Cine dar va

suferi îngrozirea ei? Căci focul nu se va stinge şi viermele nostru nu se va sfârşi.

Teme-te de îngrozirea cea dintru tine, o, sufle-te. Leapădă somnul cel greu al lenevirii şi dormitarea cumplitei trândăviri. Aproape este sfârşitul. Lângă uşă – Judecata. Oare ce ne va întâmpina pe noi, după ce se va despărți sufletul de trup?

Adunați-vă împreună cu mine, Cuvioşi şi Drepți, cei ce cu nevoința cea bună v-ați nevoit; şi, sau ca pe un mort plângeți-mă, sau ca de un viu şi pe jumătate mort îndurați-vă, fiindcă eu sunt plin de ruşine şi nu am îndrăzneală pentru păcatele cele făcute de mine întru cunoştință. Vărsați peste mine mila voastră, ca peste un robit şi ca peste un putrezit cu rănile. Miluiți-mă pe mine ca nişte tainici ai milostivului Dumnezeu, Mântuitorului nostru, şi cereți Lui ca în dar să mă întoarcă pe mine, ca să nu mă aflu nevrednic în ceasul venirii Lui şi ca să nu aud acea înfricoşată hotărâre: «Du-te de la Mine, lucrătorule al nedreptății; zic ție, nu te ştiu pe tine».

Deci Te rog pe Tine, Lumina cea adevărată, Naşterea blagoslovitului Tău Părinte, Chipul Ipostasului Lui, Cel ce şezi de-a dreapta măririi Lui, necuprinse Fiule al lui Dumnezeu, necercate Hristoase, lauda şi bucuria celor ce Te doresc pe Tine, veselia şi desfătarea celor ce Te iubesc pe Tine, Viața mea, Lumina mea, Hristoase al meu: Să nu mă treci cu vederea pe mine, cel defăimat, să nu mă lepezi pe mine, cel urât, să nu mă părăseşti pe mine, cel osândit, că foarte se veseleşte vrăjmaşul meu când pe sine-mi mă deznădăjduiesc pentru ceața răutății ce se pune asupra mea. Întru aceasta numai se bucură, când prin deznădăjduire m-ar vedea pe mine robit; ci Tu, cu milosârdia Ta, ruşinează nădejdea lui şi mă smulge pe mine dintre dinții lui, şi de la socoteala lui cea cu rău meşteşug, şi de la toată lucrarea lui ce se porneşte asupra mea, că întru multe a tăbărât asupra

mea. Dăruieşte-mi mie, Doamne, lumânare, ca să cunosc meşteşugirile împotrivnicului şi ale urâtorului de bine, că nenumărate alunecări pune înaintea mea: sminteli, vătămare, multă agonisire, înălțare a veacului acestuia, dulceață trupească şi mulți ani în viața aceasta de acum; temere de nevoință, şi pregetare la rugăciuni, şi la cântarea de psalmi somn şi odihnă trupească. Pe cât acela se sârguieşte spre a mea pierzare, pe atât eu, ticălosul, mă lenevesc şi mă trândăvesc; şi pe cât acela pândeşte, pe atât eu nu bag de seamă.

Ia aminte, suflete, grijeşte-te de conştiință. Nu lua aminte la greşelile altora, ci mai vârtos la ale tale. Nu lua aminte la aşchia din ochiul fratelui şi al aproapelui, ci caută adeseori la bârna ta. Sârguieşte-te, apucă înainte, împacă-te cu Hristos, Cel ce pentru tine S-a răstignit cu trupul. Căci, de ne-am îi judecat pe noi înşine, n-am îi fost judecați acolo unde este osânda cea mare şi neîncetată. Îndură-Te spre mine, Doamne, pentru milostivirea Ta, şi mă mântuieşte pe mine, pentru singură bunătatea Ta, cu solirile Preacuratei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei, şi ale tuturor Sfinților Tăi, că binecuvântat eşti în vecii vecilor. Amin.

Plânsul de joi seara

Iată, iarăşi cad la uşile Stăpânului meu, cucerindu-mă, rugându-mă, închinându-mă şi strigând cu frică; că de folos este slugii a nu fugi de mâinile Stăpânului său după ce a greşit Lui, ci mai vârtos a stărui lângă Dânsul. Auzi, o, Stăpâne, suspinul meu şi primeşte graiurile cererii mele, pe care le aduc eu.

f jăcătosul, cucernicindu-mă. Varsă peste mine, ticăosul, o mică picătură de întoarcere cu mila Ta, şi luminează sufletul meu cu Darul Tău, ca să am puțină osârdie spre a mă îndrepta pe sine-mi. Căci, de nu va lumina Darul Tău sufletul meu, nu voi putea înțelege împătimirea şi lenevirea dintru mine.

Vai mie, că, apucând mai înainte şi păşune aflând întru mine, păcatul mă înnegreşte şi mă cufundă totdeauna şi nu încetez eu, osânditul, a întărită pe Dumnezeu, netemându-mă de focul acela nestins şi necutremurându-mă de muncile cele fără de moarte; căci obicei luând, păcatul mă trage pe mine întru pierzare cu totul. Pe sine-mi mă mustru şi nu încetez mărturisindu-mă; ci iarăşi rămân întru cele rele. Privind, nu văd, fiindcă, pocăindu mă, greşesc. Nu mă ostenesc cu sufletul spre cunoştința celor făcute de mine, ci pocăința mea o prihănesc. Căci sunt ca un rob al păcatului şi, nevrând, fac răul, şi, ca un ostaş al păcatului, lui mă supun; şi, putând a fugi de dânsul, m-am făcut birnic al lui, fiindcă a împărăţii în mine obiceiul. Tainul trupului primesc, de patimi grijindu-mă. Cunosc a mea mai înainte apucare a stricăciunii şi ca un rob, când mi se porunceşte, îndată o lucrez pe dânsa. Fug de războiul ce va să fie şi ca un câine legat cu fier mă întorc către cel ce îmi porunceşte. Urăsc adică păcatul, fug de fărădelege, şi rămân în patimă; căci mă stăpânesc, fricosul, şi nevrând, de dulceață. Am slujit firii de nevoie şi izvorăşte asupra mea păcatul, cumpărându-mi voirea. S-au revărsat asupra mea patimile, fiindcă gândul l-am unit cu trupul şi despărțire nu primeşte. Mă sârguiesc să-mi schimb voirea, şi aşezarea ce a apucat mai înainte îmi stă mie împotrivă. Mă silesc, ticălosul, să slobozesc sufletul meu, şi întru multă datorie mă împinge pe mine răul împrumutător. Nu îşi aduce aminte de întoarcerea datoriei, ci cu iubire de cinste împărțeşte, nevrând vreodată să ia înapoi. Numai robia o pofteşte. Îmi dă ca să mă îmbogățesc în patimi şi datoria nu o strânge. Voiesc eu să i-o dau

Îi

Înapoi, şi acela îmi mai adaugă. Şi chiar dacă m-aş sili puțin pe sine-mi pentru ele, el adaugă altele, ca să mă arăt că dintru ale lui plătesc; şi văzând el că necurmarea datoriei mă pleacă să fiu păcătos, bagă întru mine pofte mai noi şi mă

face să uit patimile, ca să nu le măi turisesc. Mă întâmpină cu patimi străine şi, împiedicându-mă, întru uitarea celor mai dinainte vin. Mă învoiesc cu cele ce mi-au venit asupră mi şi iarăşi datornic mă aflu. Alerg la dânsele ca la nişte prieteni şi, împrumutându-mă, iarăşi ca nişte stăpâne se aflã; şi cel ce mai înainte cu puţin mă sârguiam să mă izbăvesc mă fac printr-însele rob pe mult vândut. Mă sârguiesc să tai lanţurile lor, şi se altele fără de veste mă ţin. Mă sârguiesc să mă izbăvesc de ostăşia patimilor, şi prin luarea de daruri ca un iconom al lor mă aflu.

O, domnia întru mine a patimilor păcatului! O, stăpânirea răului meşteşugar şi a vicleanului balaur, căci el şi tocmelile le neguţătoreşte, şi arvunele le dă către fire, ca însuşi păcatului să vândă mintea. M-a plecat să-mi momesc trupul, ca să-l aduc pe el spre slujba sufletului, şi m-am biruit de dulceaţă. Întru desfrânarea somnului iarăşi abătându-mă, cu totul de slujba mea m-am lipsit. Rugându-mă cu, mi-a dat mie proastă înţelegere către oarecare dulceaţă şi-mi ţine printr-însa, ca într-o funie de aramă, cugetul meu cel prost; şi, voind să fugă, nu-l lasă, pentru legătură.

Deci se întemeiază păcatul pe cuget şi îi închide uşa cunoştinţei. De-a pururea păzeşte răutatea pe minte, ca nu cumva, unindu-se cu Dumnezeu, să oprească trupul de a se vinde. Îi aduce înainte multíme de gânduri încurcate şi o pleacă să creadă că nu va fi cercetare pentru lucrul acesta mic, şi că nu este cu putinţă să fie cunoştinţă pentru dânsele, şi că unele ca acestea uitării se vor da. Iar eu înaintea mea pun mustrarea mea şi ştiu că asupra mea este spânzurată munca.

Cu acestea mă ţine pe mine, cu acestea mă leagă, cu acestea mă vinde şi mă cumpără, cu acestea mă amăgeşte, cu acestea mă momeşte şi mă supune, după cum zice Apostolul, că «cel trupesc este vândut de păcat»; căci păcatul, în trupul meu fiind, îmi stăpâneşte mintea şi ţine sufletul,

folosindu-l pentru pricina trupului, prin care îl necăjeşte şi-l împilează. De-ar voi să postească sau să privegheze, îl munceşte printr-însul pe el şi îl împilează ca pe al său în lanț. Ca pe o oaie spre junghiere şi ca pe o pasăre înaât zburătoare pe acesta l-a legat, şi ca un uriaş tare prin însuşi trupul i-a tăiat mâinile şi picioarele sale. Nici a fugi, nici a-mi ajuta mie însumi nu pot. Vai mie, mort sunt eu, cel viu, şi orb – cel ce văd! M-am făcut ca un câine eu, omul, şi eu, cel gânditor, ca un dobitoc primesc legăturile.

Miluieşte-te pe sine-ți, o, suflete. Sârguieşte-te mai înainte de răspuns. Caută mai înainte de despărțire, ca să nu ne încuiem afară împreună cu fecioarele cele nebune, unde nu este cu putință muritorilor a vedea viață sau a gândi pentru dreptate; unde nu este luptă prin care viața şi moartea se pricinuiesc, unde nu este trup prin care vrăjmaşul se batjocoreşte, de neputința trupului biruindu-se.

Miluieşte-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta şi după mulțimea îndurărilor Tale; căci, dacă mă vei milui, voi scăpa de ticăloasa aşezare a patimilor; dacă mă vei milui, doresc să iau ascultare către bunătatea Ta. Dacă vei face după mulțimea bunătății Tale, mă vei izbăvi pe mine; dacă vei revărsa peste mine bunătatea Ta, mă voi mântui.

Cred că poți şi nu mă deznădăjduiesc. Ştiu că mulțimea îndurărilor Tale biruieşte mulțimea păcatelor mele. Ştiu că pe toți i-ai miluit şi miluieşti pe cei ce se întorc către Tine din toată virtutea lor. Mărturisesc că şi eu m-am îndulcit de Darul Tău de multe ori, dar după acestea, lepădând Darul Tău, am păcătuit ca nimeni altul. Ci Tu, Cel ce pe morți ai sculat, scoală-mă şi pe mine, cel ce sunt mort cu păcatul, şi Cel ce pe orbi i-ai tămăduit, luminează şi ochii cei întunecați ai inimii mele; Cel ce din gura şarpelui pe Adam l-ai izbăvit, trage-mă pe mine din mocirla fărădelegilor mele; căci oaia Ta sunt şi mâncat de leu m-am făcut pentru voile mele. Câine m-am făcut cu păcatele, dar fiu mă voi face, tămăduit fiind

cu Darul Tău. Lepădat m-am făcut ca un lepros, dar, de vei voi, mă voi curăti. Ştiu că eu cunoştinţă am păcătuit, dar am pe Sfinţii Tăi care solesc pentru mine. Covârşesc pe toţi cu păcatele, ştiu, dar nu se biruieşte bunătatea Ta. Cel ce i-ai dat vameşului întâietatea, dă-mi şi mie, celui ce mai multe rele am făcut. Tu, Doamne, pe Zaheu l-ai miluit ca pe un vrednic, şi pe mine mă vei milui, nevrednic fiind. Lup era Pavel oarecând, gonind oile turmei Tale; fiară era rupându-le, şi păstor s-a făcut, cu Darul Tău tămăduind şi grijind oile Tale. Şi ştiu că el întru necunoştinţă a făcut păcatul; şi, ca unul care nu a cunoscut, a primit iertare şi mai mult har. Ci

Tu, Doamne, Care ai judecat păcatul meu cel întru cunoştinţă, mă vei miiui cu Darul Tău cel covârşitor.

Vai mie, vai mie! Mă sfiesc de cei ce acum se sfiesc de mine, ca nu cândva să mă ruşinez de dânşii pentru păcatele mele cele ascunse. Mă ruşinez de cei ce m-au născut pe mine, ca nu cândva să mă osândească pe mine, cel ce m-am făgăduit cele mai presus de lume. Ca văduva aceea voiesc să mă fac, care, îndelung supărând pe judecătorul, şi-a dobândit scopul; şi ca prietenul cel obraznic voiesc să mă arăt către Tine, Cel ce eşti prea-bun şi singur Stăpân, ca să întorci sufletul meu, cel ce întru păcate a fost robit. Acela pâine a cerut spre mâncare, iar eu dezlegare a sufletului de osteneală; acela hrană trupului a cerut, iar eu zidire de-a doua a sufletului.

Auzi ca un bun şi prea-bun glasul plângerii lacrimilor mele şi întoarce-mă pe mine ca să fac rod de pocăinţă. Răcoreşte arşiţa conştiinţei mele. Innoieşte-mă pe mine, cel învechit cu patimile păcatului, ca, după ce mă vei izbăvi din robia acestora, să răsuflu cu dulceaţă văzduhul slobozeniei şi să slăvesc bunătatea Ta cu bucurie şi cu veselie. Ştii, o, Stăpâne, că din mică durere a sufletului meu îndrăznesc a grăi acestea înaintea Ta. Ştiu şi eu, păcătosul, că milosârd eşti, Doamne, şi voieşti a mă schimba pe mine, însă voieşti

rodul voirii mele şi gata eşti spre a mă milui pe mine, dar aştepţi aşezarea mea. Căci, miluind, voieşti să mă înveţi şi, iertându-mă, voieşti să mă câştigi părtaş al împărăţiei Tale.

Vai de nesimţirea mea! Vai de ticăloşia mea! O, grosule şi pământescule suflete! O, inimă răzvrătită! O, gură plină de amărăciune! O, gâtlej, mormânt deschis! Pentru ce nu-ţi aduci aminte, o, suflete, de calea cea netrecută a despărţirii tale? Pentru ce nu te găteşti către călătoria aceea? Pentru ce fără de cruţare unelteşti pierzarea ta? Pentru ce îţi tragi asupră-ţi muncile cele veşnice? Ce faci, o, suflete, petrecând ca un dobitoc fără de pricepere? Vai mie, cum aleg întunericul mai mult aecât lumina! Cum, mai înainte de viaţă, cinstesc moartea! Cum dezmierdarea, ceea ce astăzi este şi mâine nu mai este, o pun mai presus decât bunătăţile cele veşnice şi negrăite? Vai mie, cum decât podoaba aceea în chipul soarelui voiesc mai mult cu cea întunecată şi înnegrită să mă îmbrac? Cum cinstesc mai mult decât împărăţia locuirea cea întunecată a iadului? Vai mie, păcătosului, că eu singur întru cunoştinţă mă rănesc. Vino-ţi întru sine-ţi, suflete. Teme-te de Dumnezeu. Slujeşte-l Lui întru toate faptele bune, ca să nu primeşti din mâna Lui îndoite muncile. Doreşte pe Dumnezeul tău şi umblă în calea Lui cu cinste. Înţelege, o, suflete, că veacul acesta se aseamănă locului celui de luptă şi balaurul cel tare întotdeauna se străduieşte să biruiască. De oarecari se biruieşte şi se calcă, iar pe oarecari îi biruieşte şi îi calcă. De oarecari se surpă şi se batjocoreşte, iar pe oarecari el îi surpă şi-i batjocoreşte. Că unii prin înşelarea lui se biruiesc, iar alţii, prin lupta lui, se încununează; unii adică, prin amărăciunea lui, veselia vieţii celei veşnice o dobândesc, iar alţii, prin dulceaţa lui, amărăciunea muncii celei veşnice o află; unii adică, prin desăvârşita neagonisealǎ, cu lesnire pe dânsul îl biruiesc, iar pe alţii, pentru înfăşurarea celor pământeşti, cu lesnire el îi biruieşte. Celor ce-L doresc adică pe Dumnezeu din tot

sufletul lor, războiul său ca un nimic se socoteşte, iar celor ce doresc lumea, războiul său greu şi nesuferit le este.

Înțelege, suflete ticăloase, că bucuria veacului acestuia, şi desfătarea, şi odihna sunt pline de scârbă şi de amărăciune; iar necazurile, şi postul, şi reaua pătimire pricinuiesc bucurie negrăită şi viață veşnică. Întoarce-te, o, suflete. Nevoieşte-te întru linişte ca, după ce va veni ceasul morții şi al despărțirii, să nu te afle pe tine negătit. Înțelege, o, suflete al meu, întru chemarea ta şi întru petrecerea ta cum mergi. Pentru cine şi până când te întristezi şi oftezi, o, suflete slobod! Toți la sfârşitul lucrurilor celor pământeşti au venit, şi la a ta negrijire sfârşitul va sosi. Umileşte-te şi cazi. Milostiveşte-L pe prea înduratul Dumnezeu ca să te slobozească de toate durerile tale cele din lăuntru, pentru rugăciunile tuturor Sfinților care din veac au bine plăcut Lui; că Lui I se cuvine toată slava, şi cinstea, şi închinăciunea, în vecii vecilor. Amin.

Plânsul de vineri seara

Suflet necăjit se apropie la Tine, Sfinte Stăpâne, şi cu lacrimi vorbeşte Ție pentru vrăjmaşul cel pierzător, şi cu smerenie cade, rugându-se Ție pentru împotrivnicul ce îl necăjeşte pe el. Deci, de vreme ce cu îndrăznire vine la Tine, auzi-l pe dânsul degrabă şi, alergând la Tine cu dorire, cercetează-l pe el cu sârguință. Dacă-l vei trece cu vederea pe dânsul, necăjit fiind, va pieri; dacă vei zăbovi a-l auzi pe el, înconjurat fiind, se va pierde. Iar dacă pentru îndurările Tale îl vei cerceta pe dânsul, se va afla; dacă îl vei căuta pe dânsul, se va mântui; dacă îl vei auzi pe el, se va împuternici. Să nu îl treci cu vederea pe dânsul, ca să nu îl apuce vrăjmaşul, căruia i-ai dat carte de despărțire şi pe care l-ai alungat. Să nu pomeneşti întărâtările mele cele prea rele cu care am întărâtat Darul Tău, o, Stăpâne milostive, şi să nu îmi faci după lucrurile mele, ci mai vârtos dăruieşte-mi mie, păcătosului, puțină vreme, ca să aflu răgaz de pocăință

adevărată, iubitorule de oameni, bunule. A suferit Darul Tău multă mulțime de păcate şi nelegiuiri ale tinereților mele şi acum ar suferi şi lepădarea, întărâtarea şi obrăznicia. Eu însumi ştiu, Doamne, că Te-ai jurat asupră-ți că nu voieşti moartea păcătosului, ci mai vârtos să se întoarcă şi să-l viezi pe dânsul, să se mântuiască de păcatele lui cu îndurările Tale. Darul Tău, Stăpâne, iubitorule de suflete, totdeauna biruieşte cu ale sale milostiviri şi îndurări, ca să miluiască şi să mântuiască pe cei ce Te doresc pe Tine. El îmi cercetează inima mereu şi, de va afla odihnă, intrând va locui întru dânsa; iar de nu o va afla pe dânsa curată, se depărtează îndată. Şi iarăşi îndurările Tale îl silesc pe el a veni şi a mă cerceta pe mine, nevrednicul; iar eu, ticălosul, sunt de bunăvoie întors, iar nu după fire. Mă aflu pururea înalt cugetător, molatic şi viclean. Nu-mi păzesc mintea, din trândăvie, şi vrăjmaşul îmi pune în minte gânduri de viclenie, necurată desfrânare, frumusețe femeiască. Îmi îndulceşte mintea şi-mi întinează sufletul meu, şi de multe ori întru fărădelegile mele de mai înainte mă aflu, zăcând ca într-o mlaştină în gândurile cele spurcate. Şi venind Darul Tău, întru inima mea află rea putoare, pentru gândurile cele spurcate, şi îndată se depărtează, neanând intrare să intre şi să se sălăşluiască întru mine precum voieşte. Spală inima mea cu dulceață luminoasă, ca să-mi vin întru simțire, că m-a cercetat pe mine şi nu a aflat intrare, că aşa să caute a o îndulci pe dânsa. Şi ştiu că, de către însăşi milosârdia silindu-se să mă miluiască, nu se va depărta de la mine cu totul.

Milele şi îndurările Tale se propovăduiesc pretutindeni prin Evanghelii, şi prin Apostoli, şi prin toate scripturile Sfinților Părinți şi Dascăli. Eu – ştiind pilda curvarului, primirea lui Manasi, a tâlharului, a lui Zaheu, a vameşului, a curvei, a Hananeiencei, a aceleia ce îi curgea sânge, a slăbănogului, a orbului, a fiicei lui iar, a tuturor celor mai înainte scrişi –

venind către Tine, mă rog să-mi deschizi milostivirile Tale şi să mă primeşti şi pe mine.

O, bunătate şi iubire de oameni a lui Dumnezeu! Cum doreşte şi sileşte pe toți oamenii să se mântuiască! Cruță, Doamne, pe netrebnicul robul Tău. Cruță, milosârde Hristoase, Mântuitorule, zidirea Ta. Că de nu Tu, Doamne, mă vei înțelepți pe mine, ticălosul, şi de nu-mi vei da mie lumânare inimii, nu pot, din multă mea răutate, să-mi văd lenevirea mea şi moliciunea. Ci, de vreme ce mă țin şi mă biruiesc de amarul vrăjmaş care mă necăjeşte pe mine, de a pururea voi striga cu lacrimi noaptea şi ziua către bunătatea Ta, ca să mă izbăveşti pe mine câin cursele lui, căci în fiecare ceas îşi înnoieşte asupra mea măiestriile sale; în fiecare ceas, cu gânduri curveşti şi cu pofte de dezmierdări îmi necăjeşte sufletul meu. Puterea Ta, Hristoase, care a certat valurile mării, să-l certe şi pe dânsul, ca să se surpe de la mine, netrebnicul robul Tău; căci se sârguieşte a-mi alunga cugetul de la îndulcirea şi buna cugetare a poruncilor Tale. Trimite-mi, Stăpâne, Darul Iau degrabă, ca să alunge de la robul Tău pe balaurul cel mare, împreună cu toate gândurile lui cele ruşinoase, şi rele, şi viclene; fiindcă străpunsăturile săgeților lui s-au făcut putrede putrejuni întru inima mea. Şi eu în tot chipul le ascund pe ele întru a mea nebunie. Doctorul cel bun strigă către mine; plăți nu caută, sângiuiri nu varsă. Pregetarea mea nu mi îngăduie să mă duc către Dânsul. Vine El să mă tămăauiască pe mine şi mă află mâncându-mi rănile mele. Când le-am mâncat, atunci mă căiesc, însă căința mea nu este adevărată.

Dătător al tuturor vindecărilor şi Părinte al îndurărilor, Tu eşti singur bun şi milosârd Dumnezeu, Cel ce dăruieşti de-a pururea cele bune celor care cer de la Tine. Fiindcă cu însumi cu adevărat am ispitit adeseori nemăsuratele vindecări şi dăruirile cele bune care mi se dăruiesc mie zi de zi. Nemăsurat este darul vindecărilor Tale, Stăpâne, şi

tuturor celor ce vin la Tine le dai vindecare; căci şi rănile mele adeseori se tămăduiesc cu îndurările Tale; şi iarăşi putrezesc pentru a mea lenevire. Pentru acestea, fără de sfială, rog bunătatea Ta, suferitorule de rău, Doamne, ca să vină peste mine Darul Tău, după obicei, şi să-mi adune mintea mea şi să-mi vindece iarăşi cumplitele mele răni. Căci iată, învăluirile şi grijile vremii celei vremelnice mă apasă şi mă fac fără de grijă de bunătățile Tale cele veşnice; ci Tu fii îndelung răbdător asupra mea. Nici Cerul, nici pământul nu vor putea să răsplătească cu vrednicie pentru vindecările şi darurile Tale, că nu au cinste vrednică să îți răsplătească Ție. Prin lacrimi le dăruieşti pe dânsele şi prin plânsul amar dai desfătare veşnică.

O, putere a lacrimilor, câte poți! Dăruieşte-mi, Doamne, mie, nevrednicului robului Tău, lacrimi de pocăință ca să-mi spăl păcatele mele, ca să se lumineze inima mea, ca să şterg zapisul cel mare prin puține lacrimi şi să sting prin puțin plâns focul care arde pentru mine; căci cei ce aici vor plânge se vor izbăvi de plânsurile cele veşnice. Căci iată, adun f

Îndurile mele de pretutindeni şi încă nu m-am sloozit de lucrările duhurilor celor rele şi viclene ce vor să mă oprească pentru acestea în văzduh; încă nu am cunoscut greutatea mulțimii păcatelor mele; încă nu am fost slobozit de pricinile gheenei. Cele ce mă cufundă pe mine într-însa poartă încă roade întru mine şi toate lucrurile ei se mişcă întru inima mea; cei ce mă îneacă pe mine într-însa poartă încă roade în trupul meu.

Până când eu, ticălosul, mă voi îmbăta fără de vin şi mă voi lenevi de ale mele păcate, ca de unele străine? Ca un rob rău şi viclean pe domnul său, aşa-mi bântuiesc şi mi vrăjmăşesc eu singur mântuirea şi, ca şi cum vor lua alții ostenelile mele, aşa nu voiesc să priveghez. Totdeauna întărât îndelungă răbdarea Ta. Înaintea ochilor am amărăciunea mea. Toate îndelung le rabzi pentru multă bunătatea Ta.

Dăruieşte-mi mie, Doamne, doctorie de întoarcere, ca să-mi vindec rănile mele cele amare. Dăruieşte-mi mie să intru în stadionul înfrânării. Dăruieşte-mi

Îi mie ca întru umilința inimii să-mi trec toate zilele vieții mele. Luminează-mi ochii cei întunecați ai minții mele şi păzeşte-o pe dânsa, ca să nu se întunece de către vicleanul vrăjmaş vederea sufletului meu; şi dă-mi mie putere ca măcar o săptămână să lucrez în via Ta, fiindcă mi-am pierdut vremea vieții mele întru deşertăciune şi în gânduri de ruşine. Ceasul al unsprezecelea este al vremii vieții mele celei deşarte. Ocârmuieşte, Doamne, corabia negustoriei mele şi dăruieşte-mi pricepere mie, prostului neguțător, ca să-mi neguțătoresc negoțul meu până am vreme. Căci şi înotarea corăbiei a ajuns la sfârşit. Mare viscol este şi vremea mă cheamă pe mine, cel înalt cugetător: Vino, arată-ți, leneşule, tot negoțul vieții tale. Şi ceasul morții mă înfricoşează pe mine, ticălosul; căci ceasul despărțirii a venit înaintea ochilor mei şi foarte m-am înfricoşat văzându-mi sărăcia mea. În loc să mă bucur, eu mai vârtos m-am înfricoşat, nefăcând vrednice lucruri după Dar.

Înfricoşată este cu adevărat, o, suflete, sosirea de fată a morții celor împătimiți, şi păcătoşilor, şi trândavilor, şi celor ce nu se sârguiesc să petreacă cu curăție întru această viață deşartă. Căci lucrătorii şi nevoitorii cei desăvârşiți se bucură în ceasul despărțirii, văzând înaintea ochilor osteneala cea mare a nevoinței, a privegherilor, a ajunărilor, a metaniilor, a rugilor, a lacrimilor, a sacului lor. Saltă sufletul lor, căci se îndeamnă să se ducă la odihnă din casa trupului; iar păcătosului îi este scârbă prea cumplită în ceasul despărțirii lui, căci vede înaintea ochilor lui lenevirea sa, neînfrânarea, trândăvia, materia multei agoniseli; însă nu i se îngăduie nicidecum să grăiască ceva, căci cu asprime porneşte porunca.

Câtă căință cuprinde atunci inima celui ce s-a lenevit aici

de a sa mântuire! Cât este de mare chinul ascuns al sufletului său! Vai mie, suflete, vai mie! Pentru ce te lenevești de viața ta? Pentru ce cu răspândire petreci zilele vieții tale? Fără de veste se va face chemarea ta și ce vei face acolo, înaintea Divanului Judecătorului celui înfricoșat, întru cele de aici lenevindu-te? Cum te fură pe tine vrăjmașul și nu pricepi? Cum te jefuiește pe tine de bogăția cea cerească și nu cunoști, înaltule și răspânditule?

Îndelung răbdătorule, sprijină mă, Fiule al lui Dumnezeu, nepăcătoase Hristoase. Dăruiește-mi mie, Mântuitorule, cugetare de viața ce va să fie, ca doar aș putea să nu am niciodată întru inima mea altceva afară de această cugetare, ca să împlinesc voile Tale. Măcar la bătrânețe fă-mă împreună lucrător al Darului Tău, ca să neguțătoresc bine cu argintul pe care însuți mi l-ai dat mie, împărate ceresc. Cum oare voi putea să stau înaintea înfricoșatului Tău Divan eu, răspânditul și înaltul? Cum eu, nerăbdătorul și cel fără de roadă, mă voi afla împreună cu cei desăvârșiți, care au făcut aici rodul dreptății? întru care petrecere mă voi cunoaște, când Sfinții se vor cunoaște unii pe alții întru cămările cele cerești? Cuvioșii, drepții, întreg înțelepții, smeriții, în lumină neapusă mergând; păcătoșii, cei răi, mândrii, trufașii, cei ce au benchetuit – în focul cel veșnic și nestins.

O, suflete nepricepute, o, suflete nesimțite, o, suflete, cel ce ți-ai urât viața ta cea veșnică! Până când învăluirile te târăsc pe tine pe pământ? Până când 4 i răul obicei al gândurilor tale celor viclene te trage pe tine? Au un știi că gândurile cele rele și viclene ca un nor întunecat se pun înaintea ta, ca să nu te trezvești către Dumnezeu? Și tu aștepți întru lenevire să zăbovească a veni Mirele cel ceresc; însă ca un fulger va face venirea de față a Lui. Nădăjduiești întru lenevirea ta că întârzie a veni sfârșitul tău, dar ca un fulger va veni la tine. Priveghează, o, suflete al meu, în ceasul războiului. Cucerește țelul Dumnezeu, cu lacrimi rugându-te.

Strigă din toată inima ta, strigă cu toată durerea inimii, ca să te afle pe tine întru întoarcere. Şi îndată îţi va trimite spre ajutor înger îndurat şi te va izbăvi pe tine din războiul şi din tulburarea vrăjmaşului. Milostiv fii mie, Doamne, păcătosului, şi desparte-mă de păcatele mele, şi mă întoarce mai înainte de a veni înfricoşata Judecată şi a mă lua pe mine nepregătit şi ruşinat. Pentru solirile Prea curatei Stăpânei noastre, Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria, şi ale tuturor Sfinţilor Tăi, că binecuvântat eşti în vecii vecilor. Amin.

Plânsul de sâmbătă seara

Acum, încă şi astăzi, cu faţă ruşinată şi în pământ f jlecată, îndrăznesc să grăiesc către Stăpânul îngerior şi Ziditorul tuturor; iar eu sunt pământ şi cenuşă; ocară oamenilor şi defăimare norodului; vierme, cu adevărat, şi nu om, mustrat şi prihănit fiind, cu totul prea dureros şi de mâhniciune plin.

Cum voi căuta către bunătatea Ta, Stăpâne?

Cu ce fel de inimă, cu ce fel de conştiinţă? Ce fel de limbă necredincioasă şi întinată voi îndrăzni să mişc? Şi cum voi face începutul mărturisirii mele? Peste măsură cu, ticălosul, am întărâtat numele Tău şi mai presus decât curvarul am vieţuit curveşte. Că pe cel ce este întru mine după chipul Tău l-am întinat, netrebnicindu-l, şi glasul poruncilor Tale nu l-am păzit. A căror păcate ale mele lăsare voi cere mai întâi eu, păcătosul? A celor întru cunoştinţă, cu neasemănare neiertate, ori a celor întru călcările de sfintele Tale porunci, ori a celor întru împreună învoirile cu gândurile cele rele şi viclene?

Ştiu, Doamne, că, pentru multele întinări ale sufletului meu şi pentru necurăţia mea, nu sunt vrednic de înfricoşata Ta chemare. Nu pot sta întru rugăciune înaintea Ta; nu pot să caut şi să privesc la înălţimea Cerului, căci cu poftele cele necuvioase uşa deschizând-o şi dobitoceşti şi fără de

rânduială porniri uneltind, pe ticălosul meu suflet cu patimile l-am întinat; că s-a înecat în marea dezmierdărilor celor amare; căci cu urâta socoteală haina sufletului meu am mânjit-o; căci toată mintea mea s-a frământat de gândurile dracilor; căci prin toate lucrurile şi f undurile mele am amărât şi de-a pururea amărăsc unătatea Ta, iar pe vrăjmaşul meu care se luptă cu mine de-a pururea îl trag către mine şi îl slujesc. Conştiința îmi mustră cugetul meu. Îmi ruşinez fata mea. Însumi de sine-mi osândit sunt mai înainte de judecata cea gătită mie. Înverşunarea ce este întru mine mă biruieşte, că de-a pururea în noroiul lăcomiei pântecelui mă tăvălesc; scrisă pe stâlp este reaua mea petrecere, că de-a pururea dezmierdările mă

4 i

Innegurează; spre osândă îmi este goliciunea mea, că de-a pururea reaua putoare a patimilor mă mânjeşte, de-a pururea cu gândurile spurcate mă întinez. Din pruncie m-am făcut vas al păcatului celui de stricăciune făcător, şi acum, în fiecare zi auzind de judecată şi de răsplătire, nu voiesc să stau împotriva poftelor trupului care se oştesc împotriva sunetului meu, ci totdeauna eu, ticălosul, întru cunoştință păcătuiesc, totdeauna mă amăgesc, totdeauna mă robesc, totdeauna mă biruiesc. Pentru aceasta sărac şi urât, Doamne, şi pustiu de Darul Tău mă fac.

Vai mie, Doamne, că îndelungă răbdarea Ta rău am cheltuit-o! Vai mie, că întru mulți ani am scârbit pe Duhul Tău cel Sfânt! Vai mie, că vremea vieții mele a trecut întru toată deşertăciunea! Ci, Doamne, nu cu mânia Ta să mă mustri pe mine, să nu dai la arătare păcatele şi ruşinoasele mele lucrări cele urâte în priveliştea a toată lumea, înaintea tuturor îngerilor şi a oamenilor, spre ruşinea mea şi spre osândă veşnică; că pricinuitor sunt a toată ruşinea şi osândă.

Cum voi plânge orbirea sufletului meu! Cum voi plânge

atâta necunoştinţă a mea! Cum voi plânge voirea mea cea aşa de pătimaşă şi nepocăită! Astăzi nevoitorii se odihnesc cu mângâierea Sfântului Duh, iar eu mă tulbur, socotind sărăcia mea cea din lenevire. Astăzi se veselesc cei cărora li se descoperă de către Dânsul cele tainice, iar eu mă ruşinez că de toată fapta cea bună străin am crescut. Astăzi se bucură cei ce văd de la Dânsul vistieriile răsplăţilor lor, iar eu plâng cu amar că m-am alăturat cu dobitoacele cele fără de minte şi m-am asemănat lor. Gol m-am făcut eu, ticălosul, cu a mea trândăvie, fiindcă străin sunt de cei ce întru rugăciune şi întru priveghere s-au nevoit.

Caută spre mine, Stăpâne, cu milă, dintru Înălţimea Ta cea sfântă. Vezi neîndreptarea sufletului meu celui netrebnic şi, cu judecăţile care ştii miluindu-mă, îndreptează-mă. Ca înaintea sfântului Scaun al slavei Tale stând, ca atingându-mă de prea curatele Tale picioare, aşa mă rog şi mă cuceresc cu inimă zdrobită: Miluieşte-mă, Milostive, pe mine, făptura Ta; întoarce-mă pe mine în dar cu Darul Tău. Ştiu că toate le poţi şi cu neputinţă Ţie nimic nu-ţi este. Să nu aştepţi voirea mea cea stricată, că nu am osârdie spre a mă îndrepta pe sine-mi. Plângeţi pentru mine, toată firea cea văzută şi cea nevăzută, cel ce întru păcate şi în geţi pentru mine, cei ce mă văd, iar

O, suflete muncit, s-a apropiat dezlegarea ta cea din trup! Pentru ce te veseleşti întru privirile cele străine de tine, de care o să te laşi şi de care o să te lipseşti? Gândeşte te ia cele pe care le-ai lucrat, cum şi ce sunt: cu cine ţi-ai petrecut zilele lucrării şi ale plugăriei şi pe cine ai veselit cu lupta ta, ca să-ţi vină în întâmpinare în ceasul ieşirii tale; pe cine ai veselit întru alergarea ta, ca să fii odihnit în livada sa; şi pentru cine ai muncit în dar, sau întru privegheri te-ai ticăloşit, ca să-ţi iasă înainte cu bucurie; pe cine ţi-ai făcut prieten în veacul ce va să fie, ca să te primească voios; în ce fel de ţarină te-ai tocmit şi ce plată va să-ţi dea ţie; cu ce

nevoințe ai veselit pe Domnul, pe Născătoarea de Dumnezeu, pe Sfinți, pe vecinii tăi. Trezveşte-te, suflete ticăloase, ca să nu te afli în ceasul despărțirii în scârbe şi în suspinuri; ca să nu plângi fără de folos în vecii vecilor. Vor veni atunci acestea toate în mintea ta şi vei zice întru sine-ți, plângând şi jeluindu-te cumplit: Eu pe acestea în fiecare ceas, pe toate mi le-am amintit, însă nu m-am îngrijit de a mea mântuire.

Vezi, Stăpâne Hristoase, Mântuitorule, izvoarele lacrimilor mele şi zdrobirile şi suspinurile nevrednicului meu suflet; şi să vină peste mine mila Ta, mai înainte de a veni Judecata cea înfricoşată să mă ia nepregătit şi ruşinat. Trimite-mi putere mai presus de puterea mea, ca să mă întoarcă pe mine şi să viez întru cuvioşie şi dreptate, după sfântă voia Ta. Sfințeşte-mi inima mea, care s-a făcut peşteră şi lăcaş al dracilor.

Sfințească-se peste mine înfricoşatul şi prea sfântul Tău nume. Nu am fost eu odată pe pământ. Şi Ți s-a părut Ție, întru multe îndurările Tale, a mă plăsmui întru pântecele maicii mele; şi m-am născut, cu mila Ta, învrednicindu-mă a mă face vas Darului Tău; şi mi-ai dăruit mie lumânarea duhovniceştii cunoştințe. Iar eu, leneşul şi păcătosul, am lepădat şi lepăd dăruirile Darului Tău.

Deci de ce fel de iertare sunt vrednic eu, ticălosul, cerând îndurare, Doamne, căci nu am mărturisire curată? Că de multe ori m-am făgăduit Ție să mă pocăiesc, şi mincinos al făgăduinței m-am făcut. De multe ori m-ai miluit, şi eu iarăşi m-am lepădat. De multe ori m-ai ținut, şi eu iarăşi m-am întors. De multe ori m-ai înviat, şi eu iarăşi am căzut. Pentru aceasta hotărârea eu o aduc asupra mea şi mărturisesc că sunt vrednic de toată munca şi pedeapsa. De câte ori ai plinit Darul Tău cel mângâietor, iubitoruie de oameni, prisosind cu bucurie, iar eu pururea Te întărit pe Tine! De câte ori ai desăvârşit asupra mea Darul Tău, şi ai săturat foamea mea., şi setea mea ai răcorit-o! De câte ori ai luminat cugetul meu

cel întunecat şi ai adunat din înşelare gândurile mele! De câte ori ai îmbogățit sărăcia mea şi ai gonit putrejunea mea, iar eu, ticălosul, totdeauna lepăd bogăția Ta. Cu totul mă spăimântez şi mă cutremur, acestea gândindu-le. Cu totul întru adâncul îndoielii mă cufund, nimic vrednic către darea de răspuns nu am eu, ticălosul. De câte ori mi s-a făcut mie Darul Tău, Stăpâne, cale a vieții, şi lumânare, şi bucurie nepovestită! De câte ori s-a făcut întru inima robului Tău înțelepciune, şi frumusețe, şi putere, negrăită înălțime şi laudă, şi bucate mai dulci decât mierea în gura robului Tău!

Cum voi povesti darurile cele ce mi s-au dat mie de la Darul Tău, Doamne, pe care eu, ticălosul, le-am lepădat şi le lepăd pentru lenevirea mea? De nenumărate pedepse fiind vrednic, de nenumărate daruri m-ai umplut pe mine, păcătosul; iar eu, ticălosul, cu cele împotrivnice îți răsplătesc. Ci Tu, Doamne – ca Cel ce firesc ai noianul îndelungii răbdări şi adâncul milosârdiei – să nu mă părăseşti, ca să nu fiu tăiat ca smochinul cel neroditor; să nu Te grăbeşti a mă secera pe mine crud şi fără de vreme din viață; să nu mă iei pe mine ne gata fiind; să nu mă ridici pe mine mai înainte, până nu îmi voi aprinde candela; să nu mă iei pe mine neavând îmbrăcăminte de nuntă; ci, ca un bun şi iubitor de oameni, miluieşte-mă, şi mi dăruieşte mie ani spre pocăință; şi să nu pui sufletul meu gol jalnică mustrare înaintea înfricoşatului şi nemitarnicului Tău Divan; ci, ca un iubitor de oameni, milostiveşte-Te spre mine, Doamne, cel sărac cu sufletul, cel jalnic, cel gol, cel neputincios, cel leneş, cel spurcat, cel curvar, cel trândav, cel împietrit, cel afundat, cel ruşinat, cel păcătos, cel neîndrăzneț, cel fără de răspuns, cel osândit, cel nevrednic, cel vrednic de toată pedeapsa şi munca. Dacă dreptul abia se mântuieşte, apoi eu, cel păgân şi păcătos, cum mă voi arăta? Dacă strâmtă şi necăjită este calea care duce la viață, apoi cum eu, netrebnicul, care mă împătimesc de dezmierdări şi desfrânez, mă voi învrednici

mântuirii? Dacă prin multe necazuri se moşteneşte de cei vrednici împărăția Cerurilor, atunci cum eu, cel fără de minte, voi dobândi moştenirea şi odihna cea veşnică?

Vai mie, suflete netrebnice! Scurtă este viața, repede trece vremea, către moarte trimițând. Ce răspuns vei da, întru cunoştință păcătuind? Cum vom răbda mustrarea? Ce fel de cutremur ne va lua, când vom auzi acea amară şi plină de plâns tăgăduire: «Nu vă ştiu pe voi»?

Pe voi toți vă rog, Sfinți ai lui Dumnezeu, soliți pentru mine, păcătosul şi prea micul. Vărsați, rogu vă, cererea voastră pentru mine către înduratul Dumnezeu, ca să întoarcă sufletul meu din iadul în care s-a pironit de patimile cele de necinste, ca să strălucească sfântul Său Dar întru dânsul şi să-mi lumineze cugetul cel întunecat; ca să mă fac prea osârduitor şi vrednic de pocăință, cu puterea sfintelor voastre rugi.

Ci Tu, Doamne, Mântuitorul meu, Fiule al adevăratului Dumnezeu, Tu, precum ştii, precum voieşti, pentru singură bunătatea Ta, în dar mă întoarce de la răutatea ce este întru mine şi de la pierzare, şi pune întru mine fapta bună cea frumoasă, deznădejdea sufletului meu izgonind-o. La mila Ta năzuiesc eu, rănitul. Primeşte suspinurile mele ca pe lacrimile curvei. Să nu mă urăşti pe mine pentru întinăciunile cele multe ale păcatelor mele. Ştii, Stăpâne, lesne alunecarea firii omeneşti. Adu-ți aminte că din tinerețe se pleacă cugetul omului cu sârguință spre cele rele şi viclene. Adu-ți aminte că Tu singur eşti curat, şi fără prihană, şi nespurcat. Miluieşte-mă pe mine, Cel ce eşti din fire bun, şi milostiv şi milosârd. Biruieşte împietrirea mea şi fă însuți, precum ştii, îndreptarea; că mă tiranisesc de obiceiul meu cel rău şi viclean; că neputincios sunt cu trupul, şi cu sufletul, şi cu cunoştința; că s-a stins vremea mea; că s-au stins întru deşertăciuni zilele mele. Mi se apropie sfârşitul căii şi însumi sunt nerâvnitor spre

îndreptarea de sine-mi. Şi deschidemi mie, Stăpâne, uşa milei Tale şi să nu mi-o încui pe dânsa, ca să bat cu nevrednicie. Întinde-mi mie mână de ajutor întru noianul patimilor şi al dezmierdărilor care mă învifore ază. Dă-mi mie vreme de pocăinţă şi chip de mântuire. Căci dacă nu vei face Tu, Doamne, câte eu voiesc, neputincioase şi lesne de stricat sunt acelea; câte eu apuc nefolositoare şi nedesăvârşite se fac.

Iată, Doamne, vezi împotrivirea vrăjmaşilor şi neputinţa firii noastre. Până când îţi întorci faţa Ta de la mine? Până când se va înălţa vrăjmaşul meu asupra mea? întoarce, Doamne, izbăveşte sufletul meu din lucrarea lui cea rea; căci peste tot mă rănesc şi el stă râzând de mine. Mântuieşte-mă pentru mila Ta şi nu pentru lucrurile mele; căci rele şi viclene sunt. Adu-ţi aminte, Doamne, că milele Tale din veac sunt, peste cei păcătoşi întinzându-se. Căci, dacă vei privi la fărădelegi, ca şi cum nu aş fi voi pieri. Să nu biruiască trândăvia şi nebunia mea iubirea Ta de oameni cea nemărginită. Să nu mă rânduieşti de-a stânga cu caprele pe mine, cel iute la păcat, cel ticălos, cel nevrednic de milă. Să nu mă judeci pe mine, Stăpâne, ca pe un rob netrebnic şi rău, şi viclean, nici să mă pierzi pe mine cu cei ce-ţi zic Ţie «Doamne, Doamne» şi nu fac voia Ta.

Primeşte, Stăpâne, şi auzi spurcata şi nevrednica mea cerere, Cel ce mântuieşti pe toţi cei ce nădăjduiesc întru Tine, Cel ce nu Te întorci despre cererea păcătoşilor, Cel ce dai mâna celui ce zace jos. Povăţuieşte mă pe mine la frica Ta. Dă-mi mie lacrimi de umilinţă, pocăinţă spre mântuire aducând, căci către Tine am ridicat ochii cei gânditori ai sufletului meu; căci către Tine, Doamne, m-am îndreptat din pântecele maicii mele; şi să nu mă lepezi pe mine de la faţa Ta, că multe sunt îndurările Tale peste cei ce cheamă numele Tău întru adevăr; că bine eşti cuvântat în vecii vecilor. Amin.

Plânsul de duminică seara

Ca înaintea înfricoşatului Tău Divan, Doamne, stând eu, osânditul, şi văzând mustrarea lucrurilor mele şi hotărârea Ta cea dreaptă dată mie, care mă leapădă pe mine, ticălosul, de la Sfântă fața Ta, în muncile cele nesuferite; şi ca şi cum atunci ai vrea să-mi grăieşti mie, eu acum strig cu cutremur şi cu lacrimi: Drept eşti, prea drepte Judecătoriile, şi dreaptă este judecata Ta; că dintr-însa nu m-am Nedreptătit. Bunilor, Prea sfinților îngeri, picați asupra mea lacrimi, că eu pe sine mi nu m-am miluit, mila lui Dumnezeu trecând o cu vederea. Deci cu adevărat după dreptate mă pedepsesc. Când Domnul a pus mila Sa înaintea mea, eu, necugetând, nicidecum nu luam în seamă aceasta, şi cu dreptate acum se întoarce de la mine. Atunci dar vor grăi cu urgie îngerii: Acum nu este vreme de pocăință, ci de răsplătire. Mângâierea acum a slăbit, pocăința şi lacrimile sunt nelucrătoare, iar muncile se înmulțesc. Suspinurile cele neîncetate nu sunt auzite, ci acum tânguirea este nesfârşită. Acum du-te şi ia-ți răsplătirea cea amară şi cumplită a lucrurilor tale, arzându-te ca o materie necurată, aprinzând gheena cea nestinsă a fiarei celei neadormite, a viermelui celui amar. Ca un fiu al întunericului desfătează-te. Ca unul ce ai iubit întunericul cel veşnic, îndulceşte-te de fețele cele negre, pentru că ai urât lumina cea de-a pururea vecuitoare. Acolo va fi plânsul cel neîncetat şi scrâşnirea dinților cea prea dureroasă.

Vai mie, vai mie, suflete al meu, ticăloase, gol fiind cu totul de faptele cele bune! Cum vei vedea pe Judecătorul cel nemitarnic, Arhanghelii stând şi slujindu-l, pământenii goi înainte stând, toți tremurând de înfricoşatul scaun al Făcătorului tuturor; că Judecata fără de milă este acolo celor ce nu au lucrat aici milă. Vai mie atunci, suflete prea necăjite! Dar nu va fi glas şi auzire. Căci toate se vor schimba în altele, şi chipul lor trist, şi faptele. Că al optulea veac îl vom începe. Veşnic se vor veseli Drepții, veşnic se vor munci ceilalți. Pentru că pe Dumnezeul tuturor nu L-am veselit.

Dar nici acelea nu sunt precum par a fi. Şi de lipsă este ca de aici să strigăm către Dumnezeu şi oamenilor să le vestim: Chezăşii Tăi sunt Cuvioşii. Vestesc Ție, Doamne, toate, şi iartă pe netrebnicul robul Tău. Să nu treci cu vederea ticăloasa mea rugăciune; mâinile mele întinate le întind, să nu mă lepezi pe mine, cel încărcat cu patimi; ci caută spre mine cu iubire de oameni şi cu blândă milosârdia Ta. Pe sine-mi cu dezmierdările de tot m-am spurcat şi frumusețea sufletului am necinstit-o. Cugetelor celor trupeşti am robit şi stăpânirea mea cea mai dinainte am pierdut-o. Pe vrăjmaşul l-am ascultat sfătuindu-mă şi pe idolii patimilor în suflet i-am ridicat. Poftele pântecelui le-am desăvârşit şi strălucirea minții am înnegrit-o. În cinste de filme adevărată fiind, dobitoacelor celor fără de minte m-am asemănat; şi frică straşnică şi cutremur mă ține pe mine, mai înainte văzând tăierea morții venind nearătat asupra tuturor şi pe sine-mi fiind neîndreptat. Dintru adâncuri strig către Tine, Doamne, şi cad înaintea Ta cu lacrimi: Fii milostiv şi iubitor de oameni mie, celui ce spre Tine am nădejdile mele; fă mă ca să scap de urgia osândirii ce va să fie acolo; binevoieşte ca sufletul meu cel împietrit mult născător de fapte bune să se arate înaintea Ta; gândurile mele cele neroditoare scutură le în focul Sfântului Tău Duh; să nu mă tai pe mine ca pe pomul cel ne54:

roditor şi în focul cel nestins să mă trimiți; să nu mă arăți materie şi paie ale văpăii iadului, ci ca pe nişte grâu, Dumnezeul meu, bagă mă în hambarul Tău.

Genunchiul inimii mele îmi plec eu, ticălosul, neîndrăznind a căuta la Ceruri; primeşte rugăciunea gurii celei spurcate, Cel ce eşti fără de păcat, unule Ziditorule. Împărat fiind al tuturor şi atot puternic, pe împotrivnicul şi tiranul veliar surpându-l, din toate felurile fărădelegilor mele izbăveşte-mă. Prăznuiesc îngerii şi muritorii văzând întoarcerea mea. Am trecut cu vederea poruncile Tale cele de viață purtătoare; m-

am amăgit cu fapte urâte; să nu Te îngrețoşezi de mine, prea bunule Stăpâne: izbăveşte-mă de robia celui rău şi viclean. Cu frică a inimii Te rog pe Tine, Cel ce cu voia m-ai zidit pe mine de Dumnezeu lucrat şi care cu multe m-ai îmbogățit pe mine în dar; şi care m-ai iubit foarte, încât pentru mine Te-ai întrupat şi moarte ai suferit. Acum nepomenitor m-am arătat eu, ticălosul, de atâta dragoste a Ta, Izbăvitorule, cu totul rob făcându mă dezmierdărilor şi trupul şi sufletul pângărindule. Totdeauna strig: Am păcătuit, şi de a lucra cele cumplite nu încetez. Acum osândit stau, bunule, ci dă-mi mie lăsare răutăților, ca un Dumnezeu milostiv şi îndurat.

Născătoare de Dumnezeu Fecioară, Maica lui Dumnezeu, uşa cerească şi chivot, mântuire întemeiată te-am câştigat pe tine. Mântuieşte, mântuieşte-mă, Stăpână, în dar. Legiuni de îngeri în Ceruri de multe ori suspină pentru mine, ca nu cumva să răpească fără de veste sufletul meu şi să merg în curgerile focului. Legiuitori Apostoli înfricoşați, şezând

Îi pe scaune împreună cu Judecătorul, îngeri cu paloşe prea într-armați şi înfiorători vor despărți inimile păcătoşilor. Atunci se va tângui toată suflarea, că nu vor avea margini, vai, muncile cele cumplite. Apucă mai înainte pe toate acestea, suflete, urmând tânguirea curvei. Izbăveşte mă atunci, Mântuitorule, de înfricoşata groază a muncilor celor înfiorătoare. Pe Tine te laudă neîncetat Heruvimii şi Serafimii cei ce în patru chipuri se poartă. Cetele cele cereşti slujindu-ți, Te laudă pe Tine, Treime întru o unime. Lumină nenăscută eşti, Părinte, şi împreună fără de început ai pe Fiul Tău; de a pururea împreună vecuitor ai pe Duhul Tău, Care dăruieşte tuturor suflare de viață, ca un milostiv, şi milosârd, şi bun. Cu rugăciunile Mucenicilor, şi ale Prorocilor, ale Apostolilor, ale Cuvioşilor, ale Ierarhilor, primeşte şi glasurile noastre. Părinte mai presus de Ceruri, Doamne, slavă Ție; Căruia Ți se cuvine slava şi stăpânirea, împreună cu Prea sfântul, şi Bunul, şi De viață făcătorul Tău

Duh, acum, şi pururea, şi în vecii vecilor. Amin.

— *Acatiste mici cu diferiți sfinți,* A7

— *Prohodul* (ed. 1942), A6

— *Cântările Sfintei Liturghii* (pe note), AS

— *Colinde de Crăciun,* AS

— *Despre avort şi contracepție, AS*

— *Despre gândurile despătimitoare* Pr. Artemie Popa, A5

— *Unul este Legiuitdrul şi Judecătorul. Părinții bisericii despre osândire* – Teodora Zugrav, AS

— *Catehismul creştin ortodox* – Mitropolit Irineu Mihălcescu, A6

— *Părintele Justin Pârvu. Cuvintele înțeleptului* I.R., A6

— *Pilde şi poveşti pentru copii,* AS

— *Părintele Ilie Lăcătuşu. Viața, acatistul, minuni,* A6

— *Învățături creştineşti,* A6

— *Viața, minunile şi acatistul Sfântului Nectarie din Eghina,* A5

— *Poezii* – Sfântul Ioan Iacob Hozevitul, AS

— *Rugăciuni de împărtăşanie* – Pr. Valeriu Dobrescu, A6

— *Istorioare morale* – Pr. Valeriu Dobrescu, AS

— *Paşi spre lumină. Noul Testament pentru copii* – Pr. Valeriu Dobrescu, AS

— *Rugăciuni zilnice* Pr. Valeriu Dobrescu, A7

— *Rugăciuni pentru omul modern în criză de timp* – Pr. Valeriu Dobrescu, A7

— Cum *să ne spovedim şi să ne împărtăşim* – Pr. Xenofont Horga, A5

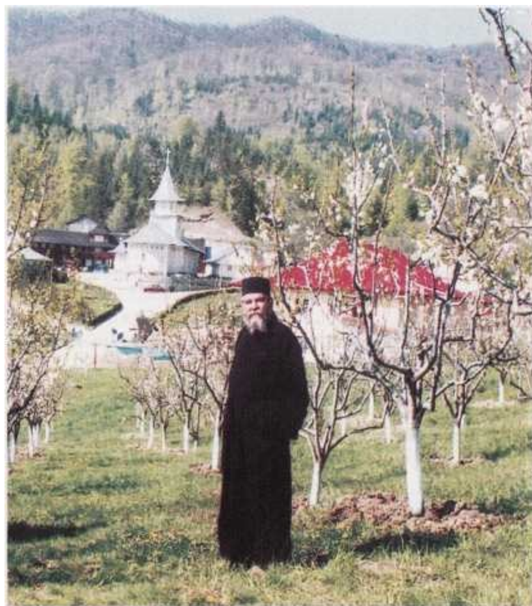
— *Părintele Arsenie Boca, un sfânt al zilelor noastre* – Dan Lucinescu, AS

— *Soțul ideal, soția ideală* – Pr. Nicolae Tănase, A5

— *Mustrări şi mângâieri pentru românii plecați în străinătate* – Monah Pimen Vlad (Athos), AS

— *Ultimul Constantin* – Ileana Toraa, AS

— *Dreapta credință* – Vasile Pop, A5

MĂNĂSTIREA SF. SAVA
Com. Berzunți, Jud. Bacău Stareț: protos. Arsenie
Tel: 0762 – 427 079